

KAMU PERSONELİ SEÇME SINAVI
A GRUBU VE ALAN BİLGİSİ TESTİ

**KUZEY
AKADEMİ**

**HUKUK - İKTİSAT
MALİYE - MUHASEBE**

ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI

T. C. KİMLİK NUMARASI :

ADI :

SOYADI :

SALON NO :

SIRA NO :

Soru kitapçığı numarasının cevap kâğıdına kodlanmamasının veya yanlış kodlanmasının sorumluluğu adaya aittir.

SINAV NUMARASI:

0000007

DİKKAT SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. T.C. Kimlik Numaranızı, Adınızı, Soyadınızı, Salon Numaranızı ve Sıra Numaranızı, Soru Kitapçığı üzerindeki ilgili alanlara yazınız.
2. Soru Kitapçık Numaranız yukarıda verilmiştir. Bu numarayı cevap kâğıdınızdaki ilgili alana kodlayınız ve aşağıdaki ilgili alanı imzalayınız. Salon Görevlisinin de hem soru kitapçığındaki hem de cevap kâğıdınızdaki ilgili alanı imzalamasını sağlayınız. Bu kodlamayı cevap kâğıdınıza yapmadığınız veya yanlış yaptığınız takdirde, sınavınızın değerlendirilmesi mümkün değildir.
3. Bu sayfanın arkasında yer alan açıklamayı dikkatle okuyunuz.

Adayın İmzası:

Soru kitapçık numarasını doğru kodladım.

Salon Görevlisinin İmzası:

Adayın soru kitapçık numarasını cevap kâğıdına doğru kodladığını onaylıyorum.

Bu testte 40 soru vardır.

1. Milletvekilliğinin Düşmesi

Meclis kararı gerektiren haller:

- a) İstifa (TBMM Kararı – Basit çoğunluk- Açık oy)
- b) Milletvekilliği ile bağdaşmayan işlerle uğraşmak (TBMM kararı – Basit çoğunluk-Gizli oy)
- c) İzinsiz, özürsüz 1 ay içinde toplam 5 birleşime katılmama (TBMM kararı – Üye tamsayısının salt çoğunluğu- Açık oy)

Milletvekilliği düşme anı TBMM kararının Resmi Gazetede yayımlandığı zamandır.

Meclis kararı gerektirmeyen haller:

- Bakan seçilmek
- Cumhurbaşkanı yardımcısı seçilmek
- Seçilememe
- Cumhurbaşkanı seçilmek
- Ölüm
- Kısıtlanma
- Kesin hüküm giyme

kısıtlanma ve kesin hüküm durumunda, kesinleşmiş mahkeme kararının TBMM Genel Kurulun bildirildiği an düşme anıdır.

Doğru cevap C seçeneğidir.

2. Milletlerarası Antlaşmaları Uygun Bulma

- Milletlerarası kuruluşlarla yapılacak antlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır.
- Ekonomik, ticari veya teknik ilişkileri düzenleyen, süresi bir yılı aşmayan, devlete mali yük getirmeyen, kişi haklarına ve Türklerin yabancı memleketlerdeki mülkiyet haklarına dokunmayan antlaşmalar yayımlanma ile yürürlüğe konabilir. Bu takdirde bu antlaşmalar, iki ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulur.
- Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında iptal için Anayasa Mahkemesine başvurulamaz.
- Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınır.
- Cumhurbaşkanı milletlerarası antlaşmaları onaylar. Resmi gazetede yayımlanır ve yürürlüğe girer.

Doğru cevap D seçeneğidir.

3. CUMHURBAŞKANI

Cumhurbaşkanı olma şartları;

- 40 yaşını doldurmuş olmak
- Yükseköğrenim yapmış olmak
- Kısıtlı olmamak
- Kamu haklarından yoksun olmamak
- Yüz kızartıcı suçlardan ceza almamış olmak
- Kasıtlı suçlardan 1 yıl ve üzeri ceza almamış olmak
- Türk vatandaşı olmak

Cumhurbaşkanı Seçimi ve Adaylık

- Cumhurbaşkanı doğrudan halk tarafından seçilir.
- Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.
- Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüzbin seçmen aday gösterebilir.
- Cumhurbaşkanı seçilen milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği sona erer.
- Genel oyla yapılacak seçimde, geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday, Cumhurbaşkanı seçilir. İlk oylamada bu çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamayı izleyen ikinci pazar günü ikinci oylama yapılır. Bu oylamaya, ilk oylamada en çok oy almış iki aday katılır ve geçerli oyların çoğunluğunu alan aday, Cumhurbaşkanı seçilir. İkinci oylamaya katılmaya hak kazanan adaylardan birinin herhangi bir nedenle seçime katılmaması halinde; ikinci oylama, boşalan adaylığın birinci oylamadaki sıraya göre ikame edilmesi suretiyle yapılır. İkinci oylamaya tek adayın kalması halinde, bu oylama referandum şeklinde yapılır. Aday, geçerli oyların salt çoğunluğunu aldığı takdirde Cumhurbaşkanı seçilir.
- Seçimlerin tamamlanamaması halinde, yenisi göreve başlayıncaya kadar mevcut Cumhurbaşkanının görevi devam eder. Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin diğer usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

4. Yükseköğretim Kurumları ve Üst Kuruluşları

Yükseköğretim Kurumları

- Kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.
- Kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tabi yükseköğretim kurumları kurulabilir.
- Üniversiteler ve bunlara bağlı birimler, Devletin gözetimi ve denetimi altında olup, güvenlik hizmetleri Devletçe sağlanır.
- Kanunun belirlediği usul ve esaslara göre; rektörler Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilir ve atanır.
- Üniversite yönetim ve denetim organları ile öğretim elemanları; Yükseköğretim Kurulunun veya üniversitelerin yetkili organlarının dışında kalan makamlarca her ne suretle olursa olsun görevlerinden uzaklaştırılmazlar.
- Üniversitelerin hazırladığı bütçeler; Yükseköğretim Kurulunca tetkik ve onaylandıktan sonra Milli Eğitim Bakanlığına sunulur ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutularak yürürlüğe konulur ve denetlenir.

Yükseköğretim Üst Kuruluşları

- Yükseköğretim Kurulu, üniversiteler tarafından seçilen ve sayıları, nitelikleri, seçilme usulleri kanunla belirlenen adaylar arasından rektörlük ve öğretim üyeliğinde başarılı hizmet yapmış profesörlere öncelik vermek sureti ile Cumhurbaşkanınca atanan üyeler ve Cumhurbaşkanınca doğrudan doğruya seçilen üyelerden oluşur.
- Kurulun teşkilatı, görev, yetki, sorumluluğu ve çalışma esasları kanunla düzenlenir.
- Türk Silahlı Kuvvetleri ve emniyet teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumları özel kanunlarının hükümlerine tabidir.

Doğru cevap E seçeneğidir.

5. Kanunla yapılması gereken işlemler:

- illerin ve ilçelerin kurulması, kaldırılması, ad ve merkezlerinin değiştirilmesi, bir ilçenin başka bir ile bağlanması
  - Büyükşehir belediyelerinin kurulması
  - Mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri
  - Memurların ve öteki kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işlemleri
- İl ve ilçelerin sınır değişiklikleri cumhurbaşkanı kararı ile olur.

Doğru cevap B seçeneğidir.

6. Birel: Bir kişiye veya nesneye yönelik yapılan işlemlerdir

Düzenleyici işlem: Sadece bir kişi veya nesneye yönelik olmayan toplumsal işlemlerdir

Genel karar: Belli bir zaman aralığı için alınan kararlardır

Şart işlem: Belli bir kişi veya nesneyi hukuk âleminde sınırları önceden çizilmiş nesnel, objektif ve kişilik dışı bir hukuki statüye sokan işlemlerdir. Bir kişiyi belirli bir hukuki statüye sokan, çıkaran veya belirli bir yetki veren işlemlerdir.

İdarenin birçok işlemi şart işlemdir.

Örnek: Bir kişinin Türk vatandaşlığına alınması, Kamulaştırma, Bir kişiye diploma verilmesi, Bir kişiye ruhsat verilmesi, kişinin emekliye sevkı, memur atama, Kurul üyeliğine son verme, Öğrencilik sıfatı kazanılması

- Sübjektif(öznel) İşlem: Kişinin içinde bulunduğu statüden dolayı yapılan işlemdir.

Örnek: Not verme işlemi, vergilendirme işlemi, disiplin cezası.

- Yararlandırıcı işlemler: Örn burs ve inşaat ruhsatı verilmesi, memurun atanması

- Yüklendirici işlemler : örnek : vergi işlemleri, kolluk işlemleri vs

Açıklanan İradenin Sayısına ve Açıklama Usulüne Göre Tasnif :

* Basit işlemler: Bir tek iradenin açıklanmasıyla meydana gelen işlemdir.

Örnek: amirin memura uyarma disiplin cezası vermesi,

*Kollektif işlemler : Birden fazla iradenin aynı anda ve aynı yönde İradelerini açıklanmasıyla meydana gelen işlemlerdir.

Örnek: kurul kararları, köy ihtiyar heyeti, belediye meclisi, il genel meclisi be bakanlar kurulunun kararları birer kollektif işlemdir.

*Karma işlemler: Aynı yönde ve aynı konuda ve aynı amaca yönelik birden fazla iradenin belli bir sıra izlenerek açıklanmasıyla yapılan işlemlerdir. Örnek: müşterek kararname, müşteşar atanması, belediyelerin kurulması v.s

Doğru cevap C seçeneğidir.

7. Özel Hukuk Sözleşmeleri

1- Yap-İşlet-Devret Sözleşmeleri: Köprü, tünel, baraj, sulama, içme ve kullanım suyu, elektrik üretim, iletim, dağıtım ve ticareti, maden ve işletmeleri, demiryolu, deniz ve havalimanları ve benzeri yatırım ve hizmetlerin konusunda idare sermaye şirketiyle en çok 49 yıllığına bir sözleşme imzalar.

- Özel kişi yatırımı yapar ve süresi bittince yatırımı devlete bedelsiz olarak devreder.
- 1999 değişikliği ile bu model özel hukuk sözleşmesi olarak kabul edilmiştir.
- Ayrıca Danıştay'dan görüş almaya gerek yoktur
- sözleşme imzalanmadan önce yüksek planlama kurulunun izni gerekir
- yabancı şirketler sözleşmenin doğrudan tarafı olabilir.

Uyuşmazlık halinde sözleşme imzalanmasına kadar geçen sürede kamu hukuku geçerlidir, sözleşmenin imzalanması sonrasında ise özel hukuk geçerlidir.

- 1999 yılında ki değişiklik ile anayasa, uyuşmazlık olması halinde tahkime gidileceğini belirtmiştir, bu nedenle, ulusal veya yabancılık unsuru varsa uluslararası tahkimle sorunlar çözüme kavuşturulur.

2. Yap İşlet Modeli: Sadece termik santral kurma ve işletme izni verilmesi ve enerji satışını kapsayan ve süresi en fazla 20 yıl olan özel sözleşmelerdir.

- Enerji ve tabii kaynaklar bakanlığından izin şartı alınması gereklidir.
- Daha önce idare bir sözleşme niteliğindeydi lakin 2006 yılında yapılan değişiklikle özel hukuk sözleşmesi niteliği kazanmıştır.

3. İHALELER: Belli usul ve şartlarla, işin istekliler arasından seçilecek birisi üzerine bırakıldığını gösteren ve yetkili mercilerin onayı ile tamamlanan sözleşmelerden önceki işlemleri ifade eder.

- idarenin ihale ile ilgili sözleşmeleri 2886 sayılı devlet ihale kanunu ve 4734 sayılı kamu ihale kanunıyla düzenlenmiştir.

2886 sayılı devlet ihale kanunu: kamu kurumları ile ilgili satım, trampa, kiralama gibi sözleşmelerde uygulanır.

- 2886 sayılı kanunun kapsamına giren kurumlar genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idareler, özel idareler ve belediyelerdir.
- Dolayısıyla özerk bütçeli kuruluşlar(kitler ve sosyal kamu kurumları) ile köyler ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bu kanunun kapsamında değildir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

8. Memurlara verilecek disiplin cezaları;

A) Uyarma: Memura, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir. DİSİPLİN AMİRİ VERİR. 15 gün içinde karar verilir. Uyarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kayıtsızlık göstermek
- b) Özürsüz veya izinsiz olarak göreve geç gelmek, erken ayrılmak, görev mahallini terketmek,
- c) Kurumca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek,
- d) Usulsüz müracaat veya şikayette bulunmak,
- e) Devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak,

- f) Görevine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak,
- g) Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak,
- h) Görevin işbirliği içinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak.

B) Kınama: Memura, kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir. DİSİPLİN AMİRİ VERİR. 15 gün içinde karar verilir.

Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımından kusurlu davranmak,
- b) Eşlerinin, reşit olmayan veya mahcur olan çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini belirlenen sürede kurumuna bildirmemek,
- c) Görev sırasında amire hal ve hareketi ile saygısız davranmak,
- d) Hizmet dışında Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,
- e) Devlete ait resmi araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak,
- f) Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzeri eşyayı kaybetmek,
- g) İş arkadaşlarına, maiyetindeki personele ve iş sahiplerine kötü muamelede bulunmak,
- h) İş arkadaşlarına ve iş sahiplerine söz veya hareketle sataşmak,
- i) Görev mahallinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunmak
- j) Verilen emirlere itiraz etmek,
- k) Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak,
- l) Kurumların huzur, sükun ve çalışma düzenini bozmak.
- i) Yetkili olmadığı halde basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi veya de-meç vermek.

C) Aylıktan kesme: Memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır. DİSİPLİN AMİRİ VERİR. 15 gün içinde karar verilir.

5 yıl boyunca üst kademe yönetici olamazlar

Aylıktan kesme cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri korumamak, bakımını yapmamak, hor kullanmak,
- b) Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmemek,
- c) Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzerlerini özel menfaat sağlamak için kullanmak,
- d) Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak,
- e) Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek,
- f) Görev yeri sınırları içerisinde her hangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanılmasına yardımcı olmak,
- ı) Hizmet içinde Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,

D) Kademe ilerlemesinin durdurulması: Fiilin ağırlık derecesine göre memurun, bulunduğu kademe ilerlemesinin 1 - 3 yıl durdurulmasıdır.

DİSİPLİN KURULU KARAR VERİR ATAMAYA YETKİLİ AMİR ONAYLAR. 30 günde karar verilir.

10 yıl boyunca vali,büyükelçi ve başkanı gibi üst kademede görev alamazla

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü içki içmek,
- b) Özürsüz ve kesintisiz 3 - 9 gün göreve gelmemek,
- c) Görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak,
- d) Amirine karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketler yapmak,
- e) Görev yeri sınırları içinde herhangi bir yeri toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz kullanmak veya kullandırmak,
- f) Gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek,
- h) Ticaret yapmak veya Devlet memurlarına yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak,
- ı) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak,
- j) Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak,
- k) Açıklanması yasaklanan bilgileri açıklamak,

- l) Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları veya iş sahiplerine hakarete bulunmak veya bunları tehdit etmek,
- m) Diplomatik statüsünden yararlanmak suretiyle yurt dışında borçlarını ödemedeki tutum ve davranışlarıyla Devlet itibarını zedelemek veya zorunlu bir sebebe dayanmaksızın borcunu ödemedi yurda dönmek,
- n) Verilen görev ve emirleri kasten yapmamak,
- o) Herhangi bir siyasi parti yararına veya zararına fiilen faaliyette bulunmak.

E) Devlet memurluğundan çıkarma: Amirlerin bu yoldaki İSTEĞİ üzerine, memurun bağlı bulunduğu kurumun YÜKSEK DİSİPLİN KURULU kararı ile verilir. 6 ayda karar verilir

Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) İdeolojik veya siyasi amaçlarla kurumların huzur, sükun ve çalışma düzenini bozmak, boykot, işgal, "kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme", işi yavaşlatma ve grev gibi eylemlere katılmak veya bu amaçlarla toplu olarak göreve gelmemek, bunları tahrik ve teşvik etmek veya yardımda bulunmak,
- b) Yasaklanmış her türlü yayını veya siyasi veya ideolojik amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek,
- c) Siyasi partiye girmek,
- d) Özürsüz olarak bir yılda toplam 20 GÜN göreve gelmemek,
- e) Savaş, olağanüstü hal veya genel afetlere ilişkin konularda amirlerin verdiği görev veya emirleri yapmamak,
- f) Amirlerine, maiyetindekilere ve iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak,
- g) Memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak,
- h) Yetki almadan gizli bilgileri açıklamak,
- ı) Siyasi ve ideolojik eylemlerden arananları görev mahallinde gizlemek,
- j) Yurt dışında Devletin itibarını düşürecek veya görev haysiyetini zedeleyecek tutum ve davranışlarda bulunmak,
- k) Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkındaki Kanuna aykırı fiilleri işlemek.

Doğru cevap E seçeneğidir.

9. **İptal Davası:** İptal davaları, idari işlemler hakkında yetki, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile, hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan davalardır. Genel dava açma süresi 60 gündür.

1. İptal Davasının Özellikleri:

- İptal davasının konusu, idari işlemlerdir.
- İptal, idari işlemin alınmasından itibaren, bütün hüküm ve sonuçlarıyla birlikte hukuk aleminden silinmesi anlamına gelir.
- İptal işlemi tesis edildiğinde andan itibaren hükümsüz hale getirir

İptal davası, objektif nitelikte bir davadır. Ve herkes için hüküm ve sonuç doğurur.

İptal davası açmak için, hak ihlali şart değildir; menfaat ihlali yeterlidir.

2. İptal Davasının Ön Koşulları

A) Göreve İlişkin Ön Koşullar: mahkemenin dava konusu itibarıyla yetkili olup olmadığını ifade eder. O nedenle göreve "konu itibarıyla yetki" de denebilir. Görev, kamu düzenine ilişkindir. Dolayısıyla görevsizlik itirazı yapılsın veya yapılmıyın, mahkeme davanın her aşamasında re'sen görevli olup olmadığını araştırıp görevsizlik kararı verebilir.

- Dava tamamıyla idari yargı alanının görevi dışında ise görevsizlik kararı verilir, lakin idari yargının görev alanına girmekle birlikte yanlış yerde açılmışsa görevsizlik kararı verilerek dosya yetkili mahkemeye gönderilir.

B) Yetkiye İlişkin Ön Koşullar: Yetki, bir davanın hangi yerdeki mahkemede bakılacağını ifade eder. Yetki, kamu düzenindendir. Kanunlarla yetkili mahkeme gösterilmemişse, genel yetkili mahkeme, dava konusu idari işlemi yapan idarenin olduğu yerdeki idare mahkemesidir.

Özel Yetki Kuralları

• **Kamu görevlilerine ilişkin özel yetki kuralları:**

- Kamu görevlilerinin atanması ve nakilleri ile ilgili davalarda yetkili mahkeme, kamu görevlilerinin yeni veya eski görev yeri idare mahkemesidir.
- Kamu görevlilerinin görevlerine son verilmesi, emekli edilmeleri veya görevden uzaklaştırılmaları ile ilgili davalarda yetkili mahkeme, kamu görevlisinin son görev yaptığı yer idare mahkemesidir.

- Kamu görevlilerinin görevle ilişkisinin kesilmesi sonucunu doğurmayan disiplin cezaları ve geçici bir tedbir olarak görevden uzaklaştırılmalarıyla ilgili davalarda yetkili mahkeme ilgilinin görevli bulunduğu yer idare mahkemesidir.

Taşınmaz mallara ilişkin özel yetki kuralları: İmar, kamulaştırma, yıkım, işgal, tahsis, ruhsat vs davalarda yetkili mahkeme taşınmaz malların bulunduğu yer idare mahkemesidir.

- Köy, belediye ve özel idarelerinin sınır uyuşmazlıklarında yetkili mahkeme, mülki idari birimin, köy, belediye veya mahallenin bulunduğu yahut yeni bağlandığı yer idare mahkemesidir.

Taşınır mallara ilişkin: Taşınır mallara ilişkin davalarda yetkili mahkeme, taşınır malın bulunduğu yer idare mahkemesidir.

C) Davacıya İlişkin Ön Koşullar: Dava açılabilmesi için bir menfaatinin ihlal edilmiş olması gerekir.

D) Davalıya İlişkin Ön Koşullar: Gösterilmemesi veya yanlış gösterilmesi önemli değildir. Yanlış gösterilmişse idare mahkemesi, dilekçeyi doğru davalıya tebliğ eder. Ancak idare yerine davalı olarak kamu görevlisi gösterilmişse dava reddedilir.

D) Süreye İlişkin Ön Koşullar: Genel dava açma süresi, Danıştay ve idare mahkemelerinde altmış gün ve vergi mahkemelerinde otuz gündür. Dava açma süresi hak düşürücü niteliktedir.

E) Biçime İlişkin Ön Koşullar

F) Esasa İlişkin Koşullar: Bir idari işlemin hukuka aykırılığı ise, yetki, şekil, usul, sebep, konu ve maksat unsurlarında olmaktadır.

İptal Kararının Yerine Getirilmesi: İdare mahkemelerce verilen kararları gecikmeksizin tesis etmeye mecburdur. Bu süre kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz gün geçemez.

Doğru cevap C seçeneğidir.

10. Tebligat ve cevap verme:

- Dava dilekçelerinin ve eklerinin birer örneği davalıya, davalının vereceği savunma davacıya tebliğ olunur.
- Davacının ikinci dilekçesi davalıya, davalının vereceği ikinci savunma da davacıya tebliğ edilir. Buna karşı davacı cevap veremez. Ancak, davalının ikinci savunmasında, davacının cevaplandırmasını gerektiren hususlar bulunduğu, davanın görülmesi sırasında anlaşılırsa, davacıya cevap vermesi için bir süre verilir.
- Taraflar, yapılacak tebliğlere karşı, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde cevap verebilirler. Bu süre, ancak haklı sebeplerin bulunması halinde, taraflardan birinin isteği üzerine görevli mahkeme kararı ile otuz günü geçmemek ve bir defaya mahsus olmak üzere uzatılabilir.
- Taraflar, sürenin geçmesinden sonra verecekleri savunmalara veya ikinci dilekçelere dayanarak hak iddia edemezler. Ancak, tam yargı davalarında dava dilekçesinde belirtilen miktar, süre veya diğer usul kuralları gözetilmeksizin nihai karar verilinceye kadar, harcı ödenmek suretiyle bir defaya mahsus olmak üzere artırılabilir ve miktarın artırılmasına ilişkin dilekçe otuz gün içinde cevap verilmek üzere karşı tarafa tebliğ edilir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

11. A) Hukuka uygunluk sebepleri

- 1) Kanunun hükmü
- 2) Meşru savunma
- 3) Hakkın kullanılması
- 4) İlgilinin rızası

1. KANUN HÜKMÜNÜ İFA: Kanun hükmünü yerine getiren kimseye ceza verilmez. Örnek: Savaşta adam öldüren askere veya çatışmada adam öldüren özel hareket timine ceza verilmez

2. MEŞRU MÜDAFAA(savunma): Kendisine ve başkasına ait bir hakka yönelmiş gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhakkak olan haksız bir saldırıyı o anda ölçülü (orantılı) bir şekilde defetmek nedeniyle işlenen bir fiilden dolayı ceza verilmez.

UNSURLARI:

- A) Kişinin kendisine veya 3. Bir kişiye karşı saldırı olmalıdır
- B) Bu saldırı herhangi bir hakka yönelmiş olmalıdır
- C) Saldırı haksız olmalıdır
- D) Mevcut bir saldırı olmalıdır ve Savunma zorunlu olmalıdır
- G) Suçun oluşmasını engeller ve hukuka aykırılığı etkiler.
- H) Her türlü hakka yönelik olabilir

3. HAKKIN KULLANILMASI

4. İLGİLİNİN RIZASI: Mali varlığına ilişkin haklarda ilgilinin rızası varsa bu bir hukuka uygunluk nedenidir.

*Meşru savunmada sınırın aşılması mazur görülebilecek bir heyecan, korku ve telaştan ileri gelmiş ise faile ceza verilmez. Ancak bu durumda beraat kararı değil, ceza verilmesine yer olmadığına karar verilir.

Doğru cevap A seçeneğidir.

12. TEŞEBBÜS; Kişi, işlemeyi kastettiği bir suçu elverişli hareketlerle doğrudan doğruya icraya başlayıp da elinde olmayan nedenlerle tamamlayamaz ise teşebbüsten dolayı sorumlu tutulur.

Suç teşebbüs halinde fail, meydana gelen zarar veya tehlikenin ağırlığına göre, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine onüç yıldan yirmi yıla kadar, müebbet hapis cezası yerine dokuz yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Diğer hallerde verilecek cezanın dörtte birinden dörtte üçüne kadarı indirilir.

KOŞULLARI:

1. Kasten İşlenebilen Bir Suçun Oluşması: Taksirde, ihmali suçlarda ve neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış suçlarda teşebbüs mümkün değildir.
2. Suçun İcrasına Başlanması Gerekir: Hazırlık hareketleri teşebbüs sayılmaz.
3. Suçun icrasında elverişli hareketlerin kullanılması
4. Suçun icrai hareketlerinin tamamlanmamış ya da neticenin meydana gelmemiş olması gerekir; istisna olarak gökmen kaçakçılığında icra hareketleri tamamlanmasa bile tam ceza alır

Yeni TCK tam ve eksik teşebbüs kavramını ortadan kaldırmıştır.

- A, B ye ateş etmiş ve B kolundan yaralanmıştır. Daha sonra B'nin yarası mikrop kapmış ve enfeksiyon nedeniyle ölmüş; adam öldürmeye teşebbüs
- 5. Kabahat suçlarında teşebbüs mümkün değildir.

Doğru cevap D seçeneğidir.

13. Zincirleme Suç(müteselsil): Aynı suç işleme kararıyla bir kişiye karşı değişik zamanlarda aynı suçun birden fazla işlenmesidir.

- Zincirleme suçta zaman bakımından kesinti oluşur.. Örneğin; Birer gün arayla bir iş yerinde gıda çalmak zincirleme suçtur
- Aynı suçun birden fazla kişiye karşı tek bir fiille işlenmesi durumunda da, zincirleme suç hükümleri uygulanır,buna aynı neviden fikri içtima denir.
- Mağduru belli bir kişi olmayan suçlarda da zincirleme suç hükümleri uygulanır.

KOŞULLARI:

- Aynı suç birden fazla işlenecek
- Zincirleme suç ilişkisine giren her bir eylemin tek başına suç oluşturması gerekir.
- Önemli olan suçların çoğunluğudur.
- Birden fazla işlenen suçlardan, tamamlanmış; ötekinin teşebbüs aşamasında kalması durumunda, zincirleme suç oluşur.
- Suçlar farklı zamanlarda işlenmelidir.
- Suçlar aynı kişiye karşı işlenmeli.
- Suçların aynı suç kararıyla işlenmesi
- Taksirli suçlar, zincirleme suç olarak işlenemez.
- Zincirleme suç tek suç sayılır ve faile tek ceza verilir. Ancak bu ceza arttırılır.
- Zincirleme suç son suçun işlendiği günde işlenmiş sayılır,o andaki kanun uygulanır.
- Zincirleme suçta yetkili mahkeme son suçun işlendiği yer mahkemesidir.
- Bir suç tamamlandıktan sonra , diğer suç teşebbüs aşamasında kalsa bile, zincirleme suç hükümleri uygulanır.
- Zincirleme Suç hükümleri uygulanmayacağı durumlar; Kasten yaralama ve öldürme, yağma ve işkence.

Doğru cevap A seçeneğidir.

14. Duruşmanın sona erdiği açıklandıktan sonra hüküm (uyuşmazlığı çözen karar, son karar) verilir. Beraat, ceza verilmesine yer olmadığı, mahkûmiyet, güvenlik tedbirine hükmedilmesi, davanın reddi ve düşmesi kararı, hükümdür.

Beraat kararı:

- Yüklenen fiilin kanunda suç olarak tanımlanmamış olması,
- Yüklenen suçun sanık tarafından işlenmediğinin sabit olması,
- Yüklenen suç açısından failin kast veya taksirinin bulunmaması,
- Yüklenen suçun sanık tarafından işlenmesine rağmen, olayda bir hukuka uygunluk nedeninin bulunması,
- Yüklenen suçun sanık tarafından işlendiğinin sabit olmaması,

Hallerinde verilir.

Ceza verilmesine yer olmadığı kararı:

Kusurun bulunmamasında dolayı;

- Yüklenen suçla bağlantılı olarak yaş küçüklüğü, akıl hastalığı veya sağır ve dilsizlik hali ya da geçici nedenlerin bulunması,
- Yüklenen suçun hukuka aykırı fakat bağlayıcı emrin yerine getirilmesi suretiyle veya zorunluluk hali ya da cebir veya tehdit etkisiyle işlenmesi,
- Meşru savunmada sınırın heyecan, korku ve telaş nedeniyle aşılması,
- Kusurluluğu ortadan kaldıran hataya düşülmesi,

Hallerinde ve İşlenen fiilin suç olma özelliğini devam ettirmesine rağmen;

- Etkin pişmanlık,
- Şahsî cezasızlık sebebinin varlığı,
- Karşılıklı hakaret,
- İşlenen fiilin haksızlık içeriğinin azlığı,

Dolayısıyla, faile ceza verilmemesi hallerinde verilir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

15. Hükümün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilmesi için;

- Sanığın daha önce kasıtlı bir suçtan mahkûm olmamış bulunması,
- Mahkemece, sanığın kişilik özellikleri ile duruşmadakitutum ve davranışları göz önünde bulundurularak yeniden suç işlemeyeceği hususunda kanaate varılması,
- Suçun işlenmesiyle mağdurun veya kamunun uğradığı zararın, aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesi gerekir.

Sanığın kabul etmemesi hâlinde, hükümün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmez.

Açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilen hükümde, mahkûm olunan hapis cezası ertelenemez ve kısa süreli olması halinde seçenek yaptırımlara çevri-
lemez.

Hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararının verilmesi halinde sanık, 5 yıl süreyle denetim süresine tâbi tutulur. Denetim süresi içinde, kişi hakkında kasıtlı bir suç nedeniyle bir daha hükümün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilemez. Bu süre içinde bir yıldan fazla olmamak üzere mahkemenin belirleyeceği süreyle, sanığın denetimli serbestlik tedbiri olarak;

- Bir meslek veya sanat sahibi olmaması halinde, meslek veya sanat sahibi olmasını sağlamak amacıyla bir eğitim programına devam etmesine,
- Bir meslek veya sanat sahibi olması halinde, bir kamu kurumunda veya özel olarak aynı meslek veya sanatı icra eden bir başkasının gözetimi altında ücret karşılığında çalıştırılmasına,
- Belli yerlere gitmekten yasaklanmasına, belli yerlere devam etmek hususunda yükümlü kılınmasına ya da takdir edilecek başka yükümlülüğü yerine getirmesine

Karar verilebilir. Denetim süresi içinde dava zamanaşımı durur.

Sanık; Suçun işlenmesiyle mağdurun veya kamunun uğradığı zararın, aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesi koşullarını derhal yerine getiremediği takdirde; sanık hakkında mağdura veya kamuya verdiği zararı denetim süresince aylık taksitler halinde ödemek suretiyle tamamen gidermesi koşuluyla da hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilebilir.

Denetim süresi içinde kasten yeni bir suç işlenmediği ve denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülüklerle uygun davranıldığı takdirde, açıklanması geri bırakılan hüküm ortadan kaldırılarak, davanın düşmesi kararı verilir.

Denetim süresi içinde kasten yeni bir suç işlemesi veya denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülüklerle aykırı davranması halinde, mahkeme hükmü açıklar.

Ancak mahkeme, kendisine yüklenen yükümlülükleri yerine getiremeyen sanığın durumunu değerlendirerek; cezanın yarısına kadar belirleyeceği bir kısmının infaz edilmemesine ya da koşullarının varlığı halinde hükümdeki hapis cezasının ertelenmesine veya seçenek yaptırımlara çevrilmesine karar vererek yeni bir mahkûmiyet hükmü kurabilir.

Hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararına itiraz edilebilir.

Hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararı, bunlara mahsus bir sisteme kaydedilir. Bu kayıtlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından istenmesi halinde, yukarıda belirtilen amaç için kullanılabilir.

NOT: Hükümün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin hükümler, Anayasanın 174. maddesinde koruma altına alınan inkılâp kanunlarında yer alan suçlarla ilgili olarak uygulanmaz.

Doğru cevap B seçeneğidir.

16. 172. Aşağıdaki suçlarda, şüpheli ile mağdur veya suçtan zarar gören gerçek veya özel hukuk tüzel kişinin uzlaştırılması girişiminde bulunulur:

- A) Soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı suçlar.
- B) Şikâyete bağlı olup olmadığına bakılmaksızın, Türk Ceza Kanunu'nda yer alan;
- Kasten yaralama
  - Taksirle yaralama
  - Tehdit
  - Konut dokunulmazlığının ihlali
  - Hırsızlık
  - Dolandırıcılık
  - Çocuğun kaçırılması ve alıkonulması
  - Ticari sır, bankacılık sırrı veya müşteri sırrı niteliğindeki bilgi veya belgelerin açıklanması

Suçları.

- C) Mağdurun veya suçtan zarar görenin gerçek veya özel hukuk tüzel kişisi olması koşuluyla, suça sürüklenen çocuklar bakımından ayrıca, üst sınırı üç yılı geçmeyen hapis veya adli para cezasını gerektiren suçlar.

Soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı olanlar hariç olmak üzere; diğer kanunlarda yer alan suçlarla ilgili olarak uzlaştırma yoluna gidilebilmesi için, kanunda açık hüküm bulunması gerekir.

Soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı olsa bile, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlarda, uzlaştırma yoluna gidilemez. Uzlaştırma kapsamına giren bir suçun, bu kapsama girmeyen bir başka suçla birlikte işlenmiş olması hâlinde de uzlaşma hükümleri uygulanmaz.

Doğru cevap B seçeneğidir.

17. **TAM EHLİYETSİZLER:** Ayırt etme gücü olmayan kişilerdir. Fiil ehliyetleri yoktur. Ergin veya kısıtlı olup olmamalarının önemi yoktur.

- Hukuki işlem ehliyetleri yoktur. Butlanla geçersizdir. Yasal temsilcilerinin onayı da işlemlerini geçerli kılmaz. Karşısında işlem yapan kişinin iyiniyetli olması da önem taşımaz, işlem geçerli olmaz. İyiniyetli üçüncü kişinin tam ehliyetsiz ile hukuki işlemden mal mülkiyeti kazanması ise malın hak sahibinin elinden rızası dışında çıkması gibidir. Taşınırlarda 5 yıllık, taşınmazlarda 10 yıllık süreye tabidir.
- Tam ehliyetsizin bizzat yasal temsilcisi tarafından yapılan işlemlerle geçerli olur. • *Tam ehliyetsizin aşağıdaki işlemleri hakim tarafından iptal edilene kadar geçerli olur:
  - Evlenme sözleşmesi
  - Ölüme bağlı tasarruflar
  - Hukuki işlemin geçersizliğinin hakkın kötüye kullanılması sayılması
  - Hamile yazılı senetlerin ödenmesi
  - Hukuki sonucun doğması için irade açıklaması gerekmiyorsa (İşlemehukuki taşıyır)
- Kişiye sıkı sıkıya bağlı haklarını tek başlarına kullanamazlar, yasal temsilcileri de onlar adına kullanamaz.

Vakıf kurma, önemli bağış, kefil olma gibi yükümlülük getiren işlemler yasak işlemlerdir.

- Kesin hükümsüz bir işleme dayanarak edimler ifa edilmişse sebepsiz zenginleşme veya istihkak davası ile geri istenebilir.
- Tam ehliyetsizler hukuka aykırı fiillerinden dolayı sorumlu değildirler. Ancak Ayırt etme gücü yoksunluğu sürekli ise bu kural geçerlidir. Geçici ayırt etme gücü kaybı halinde kişinin kendi iradesi ile kaybetmişse sorumludur, ancak kendi iradesi dışında ayırt etme gücünü geçici kaybetmişse ve bu durumdaki hukuka aykırı fiilden sorumlu tutulamaz.
- Ayırt etme gücü sürekli olmayanlar için haksız fiil sorumlulukları yoktur dedik ancak iki istisnası vardır: -Hakkaniyet gereği... Mal varlığı ile (mümkünse) zararın karşılanması.

Doğru cevap B seçeneğidir.

18. Gerçek veya tüzel en az yedi kişinin kazanç paylaşma dışında belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere bilgi ve çalışmalarını birleştirmeleriyle oluşan kişi topluluklarıdır.

- Dernekte tek gaye vardır.
- Fiil ehliyetine sahip gerçek kişiler ile tüzel kişiler, önceden izin almaksızın dernek kurma hakkına sahiptir.
- Dernekler kuruluş bildirimini, tüzüğünü ve diğer belgeleri yerleşim yerinin bulunduğu yerin en büyük mülki amirine verdikleri anda tüzel kişilik kazanırlar
- Bir derneğin kamuya yararlı dernek sayılabilmesi için, en az bir yıldan beri faaliyette bulunması, amacı ve bu amacı gerçekleştirmek için giriştiği faaliyetlerin ülke çapında yararlı sonuçlar verecek nitelik ve ölçüde olması gerekir. Derneğin kamuya yararlı derneklerden sayılması, ilgili Bakanlıkların görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı'nın önerisi üzerine Danıştay İdari İşler Kurulu'nun kararına ve Cumhurbaşkanının onayına bağlıdır.
- Fiil ehliyetine sahip bulunan her gerçek kişi ile tüzel kişiler derneklere üye olma hakkına sahiptir. Hiç kimse, bir derneğe üye olmaya ve hiçbir dernek de üye kabul etmeye zorlanamaz.
- Kuruluş bildirimi ve belgelerin doğruluğu ile dernek tüzüğü, en büyük mülki amir tarafından altmış gün içinde dosya üzerinden incelenir.
- Kuruluş bildiriminde, tüzükte ve kurucuların hukuki durumlarında kanuna aykırılık veya noksanlık tespit edildiği takdirde bunların giderilmesi veya tamamlanması derhâl kuruculardan istenir. Bu istemin tebliğinden başlayarak otuz gün içinde belirtilen noksanlık tamamlanmaz ve kanuna aykırılık giderilmezse; en büyük mülki amir, yetkili asliye hukuk mahkemesinde derneğin feshi konusunda dava açması için durumu Cumhuriyet savcılığına bildirir. Cumhuriyet savcısı mahkemeden derneğin faaliyetinin durdurulmasına karar verilmesini de isteyebilir.
- Kuruluş bildiriminde, tüzükte ve belgelerde kanuna aykırılık veya noksanlık bulunmaz ya da bu aykırılık veya noksanlık belirli sürede giderilmiş bulunursa; keyfiyet derhâl derneğe yazıyla bildirilir ve dernek, dernekler kütüğüne kaydedilir.
- Dernekler, tüzüklerinin gazetede yayımlandığı günü izleyen altı ay içinde ilk genel kurul toplantılarını

yapmak ve zorunlu organlarını oluşturmakla yükümlüdürler.

Üyelik: Fiil ehliyetine sahip bulunan her gerçek kişi, derneklere üye olma hakkına sahiptir.

Yazılı olarak yapılacak üyelik başvurusu, tüzükte başkaca bir düzenleme yoksa, dernek yönetim kurulunca en çok otuz gün içinde karara bağlanır ve sonuç yazıyla başvuru sahibine bildirilir.

- Tüzükte üyelerin çıkarılma sebepleri gösterilebilir. Tüzükte çıkarma sebepleri gösterilmişse, çıkarma kararına bu sebeplerin haklı sayılamayacağı iddiasıyla itiraz edilemez.
- Dernek üyeleri eşit haklara sahiptirler. Dernek, üyeleri arasında dil, ırk, renk, cinsiyet, din ve mezhep, aile, zümre ve sınıf farkı gözetemez; eşitliği bozan veya bazı üyelere bu sebeplerle ayrıcalık tanıyan uygulamalar yapamaz.
- Dernekten çıkan veya çıkarılan üye, dernek malvarlığında hak iddia edemez.
- Her üyenin genel kurulda bir oy hakkı vardır; üye, oyunu şahsen kullanmak zorundadır.

Onursal üyelerin oy hakkı yoktur.

Derneğin zorunlu organları, genel kurul, yönetim kurulu ve denetim kuruludur.

1. Genel kurul: Genel kurul, derneğin en yetkili karar organı olup; derneğe kayıtlı üyelere oluşur. Genel kurul, tüzükte belirtilen zamanda yönetim kurulunun çağrısı üzerine toplanır.

- Olağan genel kurul toplantılarının en geç 3 yılda bir yapılması zorunludur.
- Genel kurul, yönetim veya denetim kurulunun gerekli gördüğü hâllerde veya dernek üyelerinden beşte birinin yazılı başvurusu üzerine, yönetim kurulunca olağanüstü toplantıya çağrılır.
- Yönetim kurulu, genel kurulu toplantıya çağırmasa; üyelere birinin başvurusu üzerine, sulh hâkimi, üç üyeyi genel kurulu toplantıya çağırarak görevlendirir.
- Genel kurul toplantısı, bir defadan fazla geri bırakılamaz.

Genel kurulun görev ve yetkileri: Genel kurul, üyeliğe kabul ve üyelikten çıkarma hakkında son kararı verir; dernek organlarını seçer ve derneğin diğer bir organına verilmemiş olan işleri görür.

- Genel kurul, derneğin diğer organlarını denetler ve onları haklı sebeplerle her zaman görevden alabilir.
- Hiçbir dernek üyesi, dernek ile kendisi, eşi, üstsoyu ve altsoyu arasındaki bir hukukî işlem veya uyumsuzluk konusunda alınması gereken kararlarda oy kullanamaz.

2. Yönetim kurulu: beş asıl ve beş yedek üyeden az olmamak üzere dernek tüzüğünde belirtilen sayıda üyeden oluşur.

Görevleri: Yönetim kurulu, derneğin yürütme ve temsil organıdır; bu görevini kanuna ve dernek tüzüğüne uygun olarak yerine getirir.

3. Denetim kurulu, üç asıl ve üç yedek üyeden az olmamak üzere dernek tüzüğünde belirtilen sayıda üyeden oluşur.

Sona erme

A-Kendiliğinden(İNFİSAH)

Dernekler, aşağıdaki hâllerde kendiliğinden sona erer:

1. Amacın gerçekleşmesi, gerçekleşmesinin olanaksız hâle gelmesi veya sürenin sona ermesi,
2. İlk genel kurul toplantısının kanunda öngörülen sürede yapılmamış ve zorunlu organların oluşturulmamış olması,
3. Borç ödemedede acze düşmüş olması,
4. Tüzük gereğince yönetim kurulunun oluşturulmasının olanaksız hâle gelmesi,
5. Olağan genel kurul toplantısının iki defa üst üste yapılamaması.

B) Genel kurul kararı ile: Genel kurul, her zaman derneğin feshine karar verebilir.

C) Mahkeme kararı ile: Derneğin amacı, kanuna veya ahlâka aykırı hâle gelirse; Cumhuriyet savcısının veya bir ilgilinin istemi üzerine mahkeme, derneğin feshine karar verir.

Üst kuruluşlar kurmaları

1. **Federasyon:** Federasyonlar, kuruluş amaçları aynı olan en az beş derneğin, amaçlarını gerçekleştirmek üzere üye sıfatıyla bir araya gelmeleri suretiyle kurulur.
2. **Konfederasyon:** Konfederasyonlar, kuruluş amaçları aynı olan en az üç federasyonun, amaçlarını gerçekleştirmek üzere üye sıfatıyla bir araya gelmeleri suretiyle kurulur.

Doğru cevap E seçeneğidir.

19. Miras hukukunda zümre esası kabul edilmiştir.

Zümreler:

Birinci zümre: Altsoy

İkinci zümre: Anne-baba ve altsoyu

Üçüncü zümre: Büyük anne-büyük baba ve altsoyu

Eş, zümre mirasçısı değildir. Eş, her bir zümreyle ayrı ayrı mirasçı olabilir.

Olaya göre Yılmaz'ın eşi ve altsoyu birlikte mirasçısıdır. Songül mirasın 3/4 ünü, Sevim ve Cansel ise mirasın 3/4'ünü (eşit pay almak suretiyle her birinin miras payı 3/8'dir)

Yılmaz ile Berfin arasında mirasçılık ilişkisi yoktur. Çünkü miras bırakandan önce ölmüş olan çocukların yerini, her derece halefiyet yoluyla kendi altsoyları alır.

Doğru cevap B seçeneğidir.

20. Nişanlılardan biri haklı bir sebep olmaksızın nişanı bozduğu veya nişan taraflardan birine yükletilebilen bir sebeple bozulduğu takdirde; kusuru olan taraf, diğerine dürüstlük kuralları çerçevesinde ve evlenme amacıyla yaptığı harcamalar ve katlandığı maddi fedakarlıklar karşılığında uygun bir tazminat vermekle yükümlüdür. Aynı kural nişan giderleri hakkında da uygulanır.

Tazminat istemeye haklı olan tarafın ana ve babası veya onlar gibi davranan kimseler de aynı koşullar altında yaptıkları harcamalar için uygun bir tazminat isteyebilirler.

Nişanın bozulmasının yüzünden kişilik hakkı saldırıya uğrayan taraf, kusurlu olan diğer taraftan manevi tazminat olarak uygun miktarda bir para ödenmesini isteyebilir.

Nişanlılık evlenme dışındaki bir sebeple sona ererse, nişanlıların birbirlerine veya ana ve babanın yada onlar gibi davrananların, diğer nişanlıya vermiş olduklarını alışılmışın dışındaki hediyeler, verenler tarafından geri istenebilir.

Hediye aynen veya mislen geri verilemiyorsa, sebep-siz zenginleşme hükümleri uygulanır.

Doğru cevap D seçeneğidir.

21. Yasal ön alım hakkı, paylı Maliklere, paydaşlardan birinin payının tamamını veya bir kısmını üçüncü kişiye satması hâlinde bu hisseyi aynı satış koşullarında alma hakkı veren bir haktır

Paylı mülkiyet sona erince, onalım hakkı da sona erer.

Yasal onalım hakkı, sadece payın üçüncü bir kişiye satışı hâlinde doğar. Paydaşlar arasındaki satışta yasal onalım hakkının kullanılması söz konusu olmaz.

Payın bağışlanması, cebri arttırmayla satışı halinde de paydaşların yasal onalım hakkını kullanma imkânı yoktur.

Bu hak satışın, alıcı veya satıcı tarafından noter kanalıyla hak sahibine bildirilmesinden itibaren 3 ay ve herhalde satışın üzerinden 2 yıl içinde kullanılmalıdır .

Birden çok paydaşın onalım hakkını kullanması hâlinde, pay oranları ne olursa olsun, her biri üçüncü kişiye satılan payın aynı oranda alıcısı durumuna girerler.

Yasal onalım hakkından, resmi şekside yapılacak bir sözleşmeyle ve tapuya şerh verilmesi suretiyle feragat edilebilir.

Doğru cevap A seçeneğidir.

22. **Zaman aşımıyla kazanma:**

a) Olağan (Adi) zaman aşımıyla kazanma: Geçerli bir hukuki sebep olmaksızın tapuda malik gözüken kimse o taşınmazı davasız ve aralıksız 10 yıl süreyle ve iyi niyetle zilyetliğinde bulundurursa onun maliki olur.

b) Olağanüstü zaman aşımıyla kazanma: Tapu sicilinde kayıtlı olmayan veya kayıtlı olmakla birlikte maliki anlaşılamayan veya 20 yıl önce ölmüş veya gaipliğine karar verilmiş bir kimse adına kayıtlı bulunan taşınmazı 20 yıl süre ile ve malik sıfatıyla zilyetliğinde bulunduran kişi tescil için hazineye ve ilgili kamu tüzel kişilerine veya varsa tapuda malik gözüken kişinin mirasçılarına tescil davası açabilir. Olağanüstü zamanaşımı ile kazanmada iyi niyet aranmaz,

Doğru cevap D seçeneğidir.

23. **FAİZ BORCU:** Faiz, asıl alacağı genişleten fer'i bir haktır. Bu nedenle asıl alacak sona erdiğinde aksi açıkça belirtilmemişse, faiz alacağı da sona ermiş olur.

Anapara alacağı zamanaşımına uğradığında, faiz alacağı da zamanaşımına uğrar ve anapara alacağına ilişkin teminatlar faiz alacağını da kapsar. Anapara alacağı devredildiğinde, bu anapara alacağına bağlı faiz alacakları da devredilmiş sayılır.

Faiz oranı sözleşmeyle veya kanuna göre belli olur. Taraflarca kararlaştırılan faize AKDİ FAİZ, kanunda öngörülen faize de KANUNİ FAİZ denir.

Faiz Türleri:

a) Anapara Faizi: Anapara faiz oranı sözleşme ile taraflar serbestçe kararlaştırılabilir. Eğer taraflar sözleşme ile anapara faizini kararlaştırmamışlarsa, kanuni faiz oranı uygulanır.

b) Temerrüt Faizi: Para borcunun kararlaştırılan vadede ödenmemesinin bir yaptırımı olarak ödenmesi gereken faizdir. Temerrüt faizi sadece konusu para olan sözleşmelerde değil, haksız fiilden doğan teminat borcunda ve sebepsiz zenginleşmeden doğan iade borcunda da uygulanır. Temerrüt faizi oranı taraflarca serbestçe kararlaştırılabilir.

Taraflar sözleşme ile temerrüt faizi oranını serbestçe belirleyebileceklerse de, bu oran kanuni temerrüt faizi oranının %100'ünden fazla olamaz.

"Ticari işlerde faiz oranı serbestçe belirlenir."

İster anapara isterse temerrüt faizi olsun 'Bileşik (Mükrekkep) Faiz' yasaktır. Yani anapara üzerinden işlemiş faizle birlikte hesap edilecek toplam tutar üzerinden faiz uygulanamaz. Ancak cari hesap sözleşmelerinden, ticari ödünç sözleşmelerinden ve bankacılık sözleşmelerinden doğan alacaklar için öngörülen de istisnalar da vardır.

Doğru cevap C seçeneğidir.

24. Yardımcı kişilerin sorumluluğu;

- “Borçlu, borcun ifasını veya bir borç ilişkisinden doğan hakkın kullanılmasını birlikte yaşadığı kişiler ya da yanında çalışanlar gibi yardımcılarına kanuna uygun surette bırakmış olsa bile, onların işi yürüttükleri sırada diğer tarafa verdikleri zararı gidermekle yükümlüdür.
- Yardımcı kişilerin fiillerinden doğan sorumluluk, önceden yapılan bir anlaşmayla tamamen veya kısmen kaldırılabilir.
- Uzmanlığı gerektiren bir hizmet, meslek veya sanat, ancak kanun veya yetkili makamlar tarafından verilen izinle yürütülebiliyorsa, borçlunun yardımcı kişilerin fiillerinden sorumlu olmayacağına ilişkin anlaşma kesin olarak hükümsüzdür.”
- Bir borç ilişkisinde borçlu, borcun ifası ya da bu borç ilişkisinden kaynaklanan bir hakkın kullanılmasında başka birinden yardım alabilir. Ancak yardım aldığı bu kişi ifa esnasında karşı tarafa bir zarar verecek olursa, hiç kusuru olmasa bile borçlu bu zarardan sorumlu olacaktır. Borçlu alacaklıya ödemek zorunda kaldığı tazminat için yardımcı kişiye rücu imkânına sahip olacaktır.

Borcun ifasında yardımcı kişi kullanan kişi kurtuluş kanıtı getirerek bu sorumluluktan kurtulamayacaktır. Ayrıca borçlunun yardımcı kişiye verdiği zararlardan sorumluluğu 10 yıllık zamanaşımı süresine tabidir.

Doğru cevap A seçeneğidir.

- 25.** Bir kişi diğer bir kişinin malvarlığı aleyhine kendi malvarlığında haklı bir sebep olmaksızın zenginleşme yaratmışsa, buna sebepsiz zenginleşme denir.

- “Haklı bir sebep olmaksızın, bir başkasının malvarlığından veya emeğinden zenginleşen, bu zenginleşmeyi geri vermekle yükümlüdür.

Sebepsiz zenginleşmeden bahsedebilmek için;

- a) Bir tarafın malvarlığında azalma
- b) Diğer tarafın malvarlığında artma
- c) Tarafların malvarlığında meydana gelen bu değişimler arasında bir illiyet bağı
- d) Malvarlığı artan taraf için haklı bir sebebin olmaması gerekir.

OLAYLAR:

1. emaneten bırakılan telefon, çırağı tarafından tamir için bırakıldığı zannedilerek tamir edilince, dükkan sahibi telefonun sahibinden, tamir bedelini sebepsiz zenginleşmeye dayanarak isteyebilir.
2. kendi tarlasının sınırları içerisinde olduğunu düşündüğü, aslında komşusuna ait tarlayı eken kişi, komşusundan ekim sonucu elde ettiği zenginleşmeyi sebepsiz zenginleşme hükümlerince isteyebilir.
3. ayırt etme gücü olmayan kişiye telefonunu satan kişi, ehliyetsiz olarak yapıldığı için butlan yaptırımına tabi olan bu sözleşme ile teslim ettiği telefonu ayırt etme gücü olmayan kişiden sebepsiz zenginleşme hükümlerine dayanarak isteyebilir.
4. havale esnasında yapılan yanlışlıkla paranın başka bir kişinin hesabına geçirilmesi halinde, parayı yatıran hesabına yanlışlıkla para yatan kişiden bu parayı sebepsiz zenginleşme hükümlerine dayanarak isteyebilir.
5. bahçesinde kurutmak için serdiği tarhanası rüzgarın etkisiyle komşusunun bahçesine uçan kişi, komşusundan bunları sebepsiz zenginleşmeye dayanarak isteyebilir.
- Hukuka veya ahlaka aykırı bir sonucun gerçekleşmesi amacıyla verilen şey geri istenemez. Ancak, açılan davada hakim, bu şeyin devlete mal edilmesine karar verebilir.”
- Kişinin malvarlığındaki azalmanın başka davalarla önlenmesi mümkünse, sebepsiz zenginleşme davası açılmaz.
- Eksik borçlar da talep olunamayan borçlardır. Ancak talep olunamamalarına rağmen gerçekte bir borç olduğundan, eksik borçlar bir kere ifa edilmişlerse, sebepsiz zenginleşme ile iadeleri istenemez.

Sebepsiz olarak zenginleşen kişinin iade yükümlülüğü; Zenginleşen İyi Niyetli İse;

1. İade anında elinde kalanı iade ile yükümlüdür.
2. Elinden çıkardıklarının yerine geçen kaim değerler varsa aynen iade yerine bu kaim değerleri iade eder.
3. Zenginleştiği mal için yaptığı zorunlu ve faydalı masrafları talep edebilir.
4. Zenginleştiği mal için yaptığı lüks masrafları, zarar vermeden eşyadan söküp almak mümkün ise isteyebilir.

Zenginleşen Kötü Niyetli İse;

1. Zenginleşme anında malvarlığına dahil ettiklerinin tümünü iade ile yükümlüdür.
2. Zenginleştiği mal için yaptığı zorunlu ve faydalı masrafları talep edebilir.
3. Faydalı masrafları ise ancak malın değerinde bir artışa neden olmuşlarsa, bu değer artışı oranında talep edebilir.
4. Zenginleştiği mal için yaptığı lüks masrafları, zarar vermeden eşyadan söküp almak mümkün ise isteyebilir.

ZAMANAŞIMI

“Sebepsiz zenginleşmeden doğan istem hakkı, hak sahibinin geri isteme hakkı olduğunu öğrendiği tarihten başlayarak iki yılın ve her halde zenginleşmenin gerçekleştiği tarihten başlayarak on yılın geçmesiyle zamanaşımına uğrar.

Doğru cevap C seçeneğidir.

26. Borcun nakli;

Bir borç ilişkisindeki borçlu tarafın, bu ilişkiden doğan borcunu bir 3.kişiye devretmesidir. Borç ilişkisindeki borçlu tarafı değiştirir.

Borcun üstlenilmesi iki aşama gerçekleşir;

- 1) Borçlu ile borcu devralan kişi arasındaki anlaşma ki, buna borcun iç üstlenilmesi denir.

Borçlu, iç üstlenme sözleşmesinden doğan borçlarını ifa etmedikçe, diğer taraftan yükümlülüğünü yerine getirmesini isteyemez.

Borçlu, borcundan kurtarılmamışsa, diğer taraftan güvence isteyebilir.

Borcun iç üstlenilmesi bir edim karşılığında yapılmışsa, herhangi bir şekle tabi değildir. Eğer bir edim karşılığında yapılmamışsa, bağışlama vaadi niteliğinde olacağından, adi yazılı şekilde yapılması gerekir.

- 2) Borcu üstlenen kişi ile alacaklı arasında yapılan anlaşma ki, buna da borcun dış üstlenilmesi denir. Alacaklının kabulü açık veya örtülü olabilir. Alacaklı, çekince ileri sürmeksizin üstlenenin ifasını kabul eder veya onun borçlu sıfatı ile yaptığı diğer herhangi bir işleme rıza gösterirse, borcun üstlenilmesini kabul etmiş sayılır.”

“Üstlenilen borca ilişkin savunmaları ileri sürme hakkı, yeni borçluya geçer.

Borcun üstlenilmesi ile birlikte, bu borç ilişkisinden doğan tüm sorumluluk borcu devralan kişiye geçer. Devralan ifade bulununca, borcun doğduğu borç ilişkisi tümü ile ortadan kalkacağından, alacaklının halefi de olmaz.

Doğru cevap D seçeneğidir.

27. Kural olarak kanunda bir başka zamanaşımı süresi öngörülmemiş olmadıkça her alacak için zamanaşımı süresi 10 yıldır. Ancak bu kurala birtakım istisnalar getirilmiştir. Bunlar için beş yıllık zamanaşımı öngörülmüştür Şöyle ki;

5 yıllık zamanaşımı süresine tâbi olan alacaklar

- Kira bedelleri, anapara faizleri ve ücret gibi diğer dönemsel edimler,
- Otel, motel, pansiyon ve tatil köyü gibi yerlerdeki konaklama bedelleri ile lokanta ve benzeri yerlerdeki yeme içme giderleri
- Küçük sanat işlerinden ve küçük çapta perakende satışlarından doğan alacaklar
- Bir ortaklıkta, ortaklık sözleşmesinden doğan ve ortakların birbirleri veya kendileri ile ortaklık arasındaki; bir ortaklığın müdürleri, temsilcileri, denetçileri ile ortaklı veya ortaklar arasındaki alacaklar
- Vekâlet, komisyon ve acentelik sözleşmelerinden, Ticari simsarlık ücreti alacağı dışında, simsarlık sözleşmelerinden doğan alacaklar
- Yüklenicinin yükümlülüklerini ağır kusuruyla hiç ya da gereği gibi ifa etmemesi dışında, eser sözleşmesinden doğan alacaklar.

Doğru cevap C seçeneğidir.

28. Kusursuz İmkânsızlık

İfanın imkânsız hale gelmesi borçlunun kusuru ile meydana gelmişse, edimin ifasının yerini “tazminat” borcu alır ve borçlu alacaklının zararlarını ödemekle yükümlü olur.

İfanın imkânsızlığı borçlunun kusurlu olmasından kaynaklanmıyorsa yani borçlu kusursuz ise bu durumda borç sona erer. Borçlu borcundan kurtulur ve kural olarak alacaklıya ayrıca bir tazminat ödeme yükümlülüğü altına girmez.

- İmkânsızlık nedeniyle borcun sona ermiş sayılabilmesi için imkânsızlığa konu olan borcun “parça borcu” olması gerekir. Zira cins borçlarının imkânsızlaşmaması genel kuraldır.
- İmkânsızlık, sözleşme yapıldıktan sonra meydana gelmiş olmalıdır.
- Borcun ifasının imkânsız hale gelmesinde borçlunun kusuru bulunmamalıdır. Kusurun bulunmadığını ispat yükü borçluya aittir.

Borç ilişkisinin kurulmasından sonra borçlunun kusura olmaksızın meydana gelen imkânsızlık, borcu sona erdirir.

- İfa imkânsızlığı nedeniyle borcun sona ermesi durumunda, tarafların birbirlerinden aldıklarını iade edebilmeleri yalnız karşılıklı borç yükleyen sözleşmelerde söz konusu olur.
- Borçlu edimin imkânsızlaştığını gecikmeksizin alacaklıya bildirmeli ve zararın artmaması için gerekli önlemleri almalıdır.

Doğru cevap A seçeneğidir.

29. - Taraflar arasında bir sözleşme kurulması imkânının hazırlanmasını ve kurulmasına aracılık etmeyi üstlenen tacir yardımcısına simsar adı verilir.
- BK'da düzenlenmiştir.
  - Simsar, müvekkil tacir ile 3. kişiler arasında aracılık etmeyi üstlenir.
  - Kural olarak temsil yetkisi yoktur.
  - Bu işi meslek edinme zorunluluğu yoktur. (Acenmeden ayıran en belirgin özellik)
  - Simsar, simsarlık sözleşmesiyle ücrete hak kazanır.
  - Simsarın ücrete hak kazanması için, sözleşmenin ifası şart değildir. (Oysa komisyoncunun ücrete hak kazanabilmesi için ifa gereklidir.)
  - Ücret belirlenmemişse tarife, tarife yoksa tekmüle göre ödenir.
  - Ücret aşırı ise, borçlunun talebiyle hakim ücreti indirebilir. (Borçlu tacir sıfatını taşıyorsa veya tacir gibi sorumlu olan kişiye, ücrette indirim talep edemez. Tacir olmanın genel sonuçlarında bahsedilmişti.)
  - Simsarlık sözleşmesi kural olarak şekle tabi değildir. Ancak taşınmaz simsarlığı sözleşmesi yazılı yapılır.
  - Kural olarak simsar, olağanüstü hiçbir masrafı isteyemez. Aksine anlaşma yapılabilir.

Simsar tarafsız olmalıdır. Tarafsızlığı bozarsa ücret isteyemez.

- Sözleşme geciktirici şarta bağlanmışsa, ücret isteme hakkı koşulun gerçekleşmesine bağlıdır.
- Simsarlık sözleşmesinden doğan alacaklar 5 yıllık zamanaşımına tabidir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

30. Ticaret Sicili Teşkilatı

- Ticaret sicili teşkilatı, Ticaret Sicili Müdürlüğü, Ticaret ve Sanayi Odaları ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'ndan oluşur. ticaret sicil işleri Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın gözetim ve denetiminde Ticaret ve Sanayi Odaları veya Ticaret Odaları bünyesinde kurulacak Ticaret Sicili Müdürlüklerine bırakılmıştır.

Ticaret sicilini yönetecek olan ticaret sicili müdür, oda meclisi tarafından bakanlığın uygun görüşü alınarak atanır.

- Ticaret sicilinin tutulmasından doğan tüm zararlardan Devlet ve ilgili oda müteselsilen sorumludur. Ancak Devlet ve sicil görevlilerini atamaya yetkili kurum (ilgili oda) kusuru bulunan personele rücu edebilir.

Tescil Süreci

Ticaret Sicili'ne tescil kural olarak, tacirin talebi üzerine yapılır. Ancak istisnai olarak ilgilinin talebi olmaksızın resmi bir makamın emriyle de tescil yapılabilir. Hangi hususların tescil edilmesi gerektiği veya tescilin zorunlu olduğu kanun tarafından belirtilmiştir. Aynı zamanda tescil edilen hususların kanunda ve ilgili yönetmelikte aksine düzenlemesi yoksa Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan edilmesi de gerekir.

TALEP

- Şirket tescili için, ilgili tarafından 15 gün içinde yazılı dilekçe ile veya elektronik ortamda tescil talebi yapılır.

Tacir, sicilin faaliyet bölgesi dışında ikamet ediyorsa süre 1 aydır

- İlgililer, tescil, değişiklik veya silinme istemleri ile ilgili olarak, sicil müdürlüğünce verilecek kararlara karşı, tebliğlerinden itibaren 8 gün içinde, sicilin bulunduğu yerde ticari davalara bakmakla görevli asliye ticaret mahkemesine dilekçe ile itiraz edebilirler. Bu itiraz mahkemece dosya üzerinden incelenerek karara bağlanır. Ancak, sicil müdürünün kararı, üçüncü kişilerin sicilde kayıtlı bulunan hususlara ilişkin menfaatlerine aykırı olduğu takdirde, itiraz edenle üçüncü kişi de dinlenir. Bunlar mahkemeye gelmezlerse dosya üzerinden karar verilir
- Sicil müdürünün inceleyerek reddettiği her talep dolayısıyla ilgilinin geçici kayıt yapılmasını istemeye hakkı vardır.
- Geçici kayıt yaptıran kişi, 3 ay içinde sicil müdürünün red kararına karşı mahkemeye başvuramaz ya da ilgililer aralarında anlaşamazlarsa, geçici kayıt re'sen silinir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

31. Birleşme iki veya daha fazla ticaret şirketinin tasfiye edilmeksizin aktif ve pasiflerinin birleştirilerek tüzel kişiliklerini birleştirmek şartıyla yeni bir ticaret şirketi meydana getirmeleri veya mevcut bir ticaret şirketine katılmaları şeklinde olur. Birleşme ticaret siciline tescil ile geçerli olur. İlan edilir.

*Bütün şirketler birbiriyle birleşebilir. Ancak şahıs şirketleri ile sermaye şirketleri veya kooperatif birleşeceklerse devrolunan şirket şahıs şirketleri olmak zorundadır

Tasfiye halindeki bir şirket iki şartla birleşebilir.

1. Malvarlığının dağıtılmasına başlanmamış olmalı.
  2. Devrolunan şirket olmalı. İşlem devralan şirketin merkezinin olduğu yerdeki ticaret siciline tescil olunur.
- Borca batık şirket, yine devrolunan şirket olma şartıyla onun borcunun karşılama kapasitesi olan başka bir şirketle birleşebilir.
  - Tescil işlemi devralanın olduğu yerdeki ticaret siciline yapılır.
  - Birleşme Sözleşmesi, yazılı şekle tabidir. Şirketlerin yönetim organları imzalar,
  - Devrolunan şirketin borçlarından doğan, ortakların kişisel sorumluluğuna ilişkin istemler, birleşme kararının ilanı tahinden itibaren üç yıl geçince zamanaşımına uğrar. Alacak ilan tahinden sonra muaccel olursa, zamanaşımı süresi muacceliyet tarihinden başlar.
  - AŞ, bütün şirketlerle birleşebilir. Ancak Kolektif şirket veya adi komandit şirketle birleşecekse “devralan” sıfatı AŞ’ye ait olmalıdır.
  - Limited şirket bütün şirketlerle birleşebilir. Ancak Kolektif şirket veya adi komandit şirketle birleşecekse “devralan” sıfatı Limited Şirketine ait olmalıdır.
  - Paylı komandit şirket bütün şirketlerle birleşebilir. Ancak Kolektif şirket veya adi komandit şirketle birleşecekse “devralan” sıfatı Paylı Komandit şirkete ait olmalıdır.
  - Kooperatif bütün şirketlerle birleşebilir. Ancak Kolektif şirket veya adi komandit şirketle birleşecekse “devralan” sıfatı Kooperatife ait olmalıdır.
  - Kolektif şirket bütün şirketlerle birleşebilir. Ancak AŞ, Limited, Paylı Komandit veya Kooperatif ile birleşecekse “devralan” olamaz, “devredilen” olmalıdır.

- Adi komandit şirket bütün şirketlerle birleşebilir. Ancak AŞ, Limited, Paylı Komandit veya Kooperatif ile birleşecekse “devralan” olamaz, “devredilen” olmalıdır.

TİCARET ŞİRKETLERİNİN TÜR DEĞİŞTİRMESİ

- Şahıs şirketleri her tür şirkete dönüşebilir. Sermaye şirketleri ve kooperatifler, yalnızca sermaye şirketi veya kooperatife dönüşebilirler ancak şahıs şirketlerine dönüşmezler.

TİCARİ ŞİRKETLERİN BÖLÜNMESİ

- Sadece sermaye şirketleri ve kooperatifler bölünebilir. Ancak şahıs şirketine bölünemezler. Şahıs şirketlerinin bölünmesi ise söz konusu değildir.
- Alacaklıların korunması ve sorumluluk halleri birleşme ve tür değiştirmedeki gibidir.

Doğru cevap C seçeneğidir.

32. Bir ticari işletmeyi ticaret unvanı adı altında işletmek amacıyla kurulan, şirket alacaklılarına karşı bazı ortakların sınırsız sorumlu (komandite), bazı ortakların ise sınırlı sorumlu (komanditer) olduğu şirkettir. Şahıs şirkettir.

UNSURLARI

- Ticaret unvanı: Komandite ortaklardan en az birinin ad soyadı ve ticaret unvanı çekirdek kısmı oluşur.
- Kişi unsuru: En az 2 ortak gerekir. Komandite ortaklar gerçek kişi olmak zorundadır, komanditerler gerçek veya tüzel olabilirler.
- Sermaye unsuru: Komanditer ortak, kişisel emek ve ticari itibarını sermaye olarak koyamaz.

Bir şirketin komandit şirket olduğu açıkça saptanamıyorsa o şirket kolektif şirket hükümlerine tabi olur.

İÇ İLİŞKİ

1. YÖNETİM VE İTİRAZ HAKKI

- Komandite ortak açısından: Yönetim hakkı komandite ortak için geçerlidir. İtiraz hakkı da komandite ortaklara aittir. Yönetici bir veya daha fazla kişiden oluşabilir.
- Komanditer ortağın ise yönetim hakkı yoktur, haliyle ona bağlı olan itiraz hakkı da yoktur.

2. DENETİM HAKKI

- Komandite ortak tıpkı kolektif şirket ortakları gibi denetim hakkına sahiptir.
- Komanditer ortak açısından ise:

Olağan denetleme hakkı: İş yılı sonunda denetim hakkını kullanabilir. Üstelik şirketle rekabet ederse olağan denetleme hakkını yitirir.

Olağanüstü denetleme hakkı: İstisnaidir. Önemli sebeplerin varlığı halinde mahkeme kararı ile her zaman kullanılabilir. Sözleşme ile kaldırılmaz.

3. REKABET YASAĞI: Komandite ortaklar, kolektif şirketlerdeki gibi rekabet yasağına tabidir.

Komanditer ortaklar için ise rekabet yasağı yoktur. Ancak rekabet ederse de olağan denetleme hakkını yitirir.

4. SERMAYE BORCU: Komandite ortak her şeyi sermaye olarak koyabilir. Komanditer ortak ise emek ve ticari itibarı sermaye olarak getiremez.

5. KAR VE ZARARA KATILMA: Sözleşmede hüküm yoksa eşitlik söz konusudur. Komanditer ortağın zarara katılma borcu ise taahhüt ettiği sermaye ile sınırlıdır.

DİŞ İLİŞKİ (TEMSİL)

- Temsile komandite ortak yetkilidir. Komanditer ortak ise yasal temsilci olamaz, iradi temsilci (tacir yardımcısı sıfatıyla) olabilir. Ancak yasal temsilci gibi üçüncü kişilerle ilişki kurarsa komandite gibi sorumlu olur.

KOMANDİTER ORTAĞIN KOMANDİTE GİBİ SINIR-SIZ SORUMLU OLDUĞU HALLER

1. Ad ve soyadı ticaret unvanına yazılırsa
2. Yönetime katılırsa ve fiilen yönetici gibi davranırsa
3. Yasal temsilciymiş gibi 3.kişilerle ilişki kurarsa
4. Şirket sözleşmesinde eksiklikler varsa.

ORTAKLAR ARASINDA DEĞİŞİKLİKLER

- **Çıkma:** Komanditer ortak payını devrederek çıkabilir, komandite ortak ise kolektif şirketteki gibidir.
- **Ölüm:** Komanditer ortağın ölümü kural olarak şirketin ifisahını gerektirmez.
- Komandite ortağın ölümünde ise kolektif şirketteki hükümler geçerlidir.

Doğru cevap E seçeneğidir.

33. - Keşidecinin muhataba yönelik olarak poliçede gösterilen lehtara veya emrine, vadesi geldiğinde belirli bir meblağı ödeme emrini, kanuni şekil şartlarına uymak kaydıyla verdiği senettir. Hukuki açıdan nitelikli havale (çünkü ödenmesi için 3.kişiyeye emir verilmektedir).
- Poliçede keşideci ile muhatap arasındaki ilişkiye provizyon (karşılık) ilişkisi, keşideci ile lehtar arasındaki ilişkiye bedel ilişkisi, muhatap ile lehtar arasındaki ilişkiye ise havale ilişkisi denilir.

Zorunlu Unsurları

1. Poliçe kelimesi: poliçe kelimesi eksiğe bu senet poliçe değil, emre yazılı havale sayılır.

2. Belirli bir bedelin kayıtsız şartsız havalesi: Poliçe belirli bir miktar paranın ödenmesi için düzenlenir. Poliçenin konusunu oluşturacak para Türk parası da yabancı para da olabilir. Poliçe tutarının kesin olması gerekir.

*herhangi bir kayda bağlanmış ise bu durumda poliçe kıymetli evrak niteliğini kaybeder.

- Poliçeye yazılamayacak bir kayıt yazılmışsa, poliçe geçerlidir ancak kayıt yazılmamış sayılır.
- Para dışında hiçbir şey poliçenin konusunu oluşturmaz.
- Bedelin hem senet metninde yazı ile hem de metin dışında rakamlarla yazılması mümkündür. Bu ikisinde farklılık oluşması halinde ise, yazı ile yazılan esas alınır.

3. Muhatabın adı soyadı: Muhatapsız poliçe geçersizdir. Muhatap gerçek kişi ise poliçede adı-soyadı, ticaret şirketi veya diğer bir tüzel kişi tacir ise ticaret unvanı veya kanuni ismi yazılır.

- Poliçede, birden fazla kişi muhatap olarak gösterilebilir. Bu halde poliçenin her biri tarafından ayrı ayrı kabulü gereklidir.
- Muhatap olmayan, hayali veya uydurma bir kimse- nin muhatap olarak gösterilmesi de mümkündür. Bu durum imzaların bağımsızlığı ilkesi gereğince poliçenin geçerliliğini etkilemez. Keşideci kendisini muhatap olarak gösterebileceği gibi lehtar da muhatap olarak gösterebilir.

4. Lehtarın adı soyadı: Lehine poliçe düzenlenecek olan kişiye lehtar denir. Poliçede lehtarın isminin senet metninde gösterilmesi zorunludur. Lehtar gerçek veya tüzel kişi olabilir. Senedin ilk hamili de ilk ciro edeni de lehtardır.

5. Keşide tarihi: Yazılmaması halinde senet geçersiz olur. Keşide tarihi; gün, ay ve yıl belirtilmek suretiyle yazılmalıdır.

6. Keşidecinin imzası: Poliçeyi imzalayan keşideci, bunun muhatap tarafından kabul edileceğini ve ödeneceğini garanti etmiş olur ve senedin ilk müracaat borçlusu haline gelmiştir.

7. Ödeme yeri (alternatifli zorunlu unsur): Ödeme yeri açıkça belirtilmemişse, muhatabın adı- soyadının yanında bulunan yer ödeme yeri ve muhatabın yerleşim yeri olarak kabul edilir. Bu nedenle alternatifli olan zorunlu unsurdur. Ancak ödeme yeri hiç anlaşılamıyorsa senet kambyo senedi niteliğini kaybeder.

8. Keşide yeri (alternatifli zorunlu unsur): Keşide yeri yazılmalıdır, yazılmamışsa keşidecinin ad soyadı yanında yazan adres keşide yeri sayılır. O da yoksa poliçe kıymetli evrak niteliğini yitirir.

Aşağıdaki hallerde poliçe geçersiz olur

- Zorunlu unsurlarda eksiklik
  - Alternatifli zorunlu unsurlarda alternatifin de eksik olması
  - Bedeli (havaleyi) şarta bağlama
- Aşağıdakiler senede yazılırsa yazılan kayıt geçersiz olur ama poliçe geçerli olur
- Muacceliyet kaydı
  - Vekalet kaydı
  - Vadeli poliçede faiz kaydı
  - Keşidecinin koyduğu ödememeden sorumlu değilim kaydı

Doğru cevap A seçeneğidir.

34. BONO

- Poliçe gibi üçlü değil ikili bir ilişki vardır. Keşideci lehtara veya emrine, vadesi geldiğinde belirli bir miktar parayı ödemeyi vaat eder.
- poliçedeki gibi MUHATAP VE KABUL YOKTUR
- Keşideci senedi düzenleyip imzaladığı andan itibaren senedin asıl borçlusudur. Müracaat borçluları ise lehtardan başlar.
- Bono, ekonomik açıdan kredi aracı, hukuki açıdan- sa ödeme vaadidir

ZORUNLU UNSURLARI

- Bono veya emre yazılı senet kelimeleri.
- Bono kelimesi yazılmamış ama diğer zorunlu unsurları tamamsa bono değil emre yazılı ödeme vaadi söz konusu olur.
- Kayıtsız şartsız bir bedeli ödeme vaadi.
- Lehtarın ad soyadı
- Keşide tarihi
- Keşidecinin imzası
- Keşide yeri (Eğer keşide yeri gösterilmemişse keşidecinin ad soyadının yanındaki yazan yer keşide yeri sayılır. Hiç yer gösterilmemişse bono niteliğini kaybeder)
- Ödeme yeri (gösterilmemişse keşide yeri ödeme yeridir, aksi halde bono niteliğini kaybeder.)
- Bono'nun da tek ihtiyari unsuru vadedir ve poliçe hükümlerine tabidir.

Doğru cevap D seçeneğidir.

35. Borçlu, ödeme emri ile kendisinden istenen borcun, borçlusu olmadığı düşüncesinde olabilir. Bu gibi hal-lerde, borçlu borcunu ödemiş olabilir; takas etmiş olabilir; borç senedi hata, hile veya ikrah nedeniyle geçersiz olduğu halde, borçlu ödeme emrine itiraz etmemiş veya itirazı kaldırıldığı için ödeme emri kesinleşmiş olabilir.
- İcra takibinden sonra açılan menfi tespit davasında, ihtiyati tedbir yolu ile dahi takibin durdurulmasına karar verilemez. Ancak borçlu, gecikmeden doğan zararları karşılamak ve alacağın yüzde on beşinden aşağı olmamak üzere gösterilecek teminat karşılığında, mahkemeden ihtiyati tedbir yoluyla icra veznesindeki paranın alacaklıya verilmemesini isteyebilir.
  - Menfi tespit davasının reddine karar veren mahkeme, alacaklının ihtiyati tedbir dolayısıyla alacağını geç almış bulunmasından dolayı, borçluyu re'sen bir tazminata mahkum eder. Bu tazminat, alacağın yüzde YİRMİDEN az olamaz.
  - Açılan menfi tespit davası borçlu lehine sonuçlanırsa, icra takibi derhal durur.
  - Hüküm kesinleştikten sonra da, takip iptal edilir. Mallar satılmışsa, satış bedeli borçluya ödenir. Borçluyu menfi tespit davası açmaya zorlayan takibin haksız ve kötü niyetli olduğu anlaşılırsa, borçlunun talebi üzerine, borçlunun dava nedeniyle uğradığı zararın da alacaklıdan tahsiline karar verilir. Bu zarar, takip konusu alacağın yüzde yirmisinden az olamaz.

Doğru cevap A seçeneğidir.

36. HACİZ

Alacaklının isteği üzerine, alacağı karşılayacak miktardaki borçluya ait malvarlığına İcra dairesince hukuken el konulmasıdır. Haczedilen mallar, yine alacaklının talebi üzerine satılır ve bedeli ile alacaklı tatmin edilir, yoksa haczedilen mallar, alacağına karşılık, alacaklıya aynen verilmez. Haczin, kesin haciz, geçici haciz, ihtiyati haciz gibi türleri vardır.

- **Kesin haciz:** satılmak üzere, borçluya ait mallara kesin olarak el konulmasını ifade eder. Satış isteme olanağı veren hacizdir.
- **Geçici haciz:** borçlunun imzaya itirazı geçici olarak kaldırılırsa, alacaklı, borçlunun mallarının geçici olarak haczinin istenebilmesidir. Satış hakkı vermeyen hacizdir.
- **İhtiyati haciz:** alacaklının bir para alacağının zamanında ödenmesini teminat altına almak için, borçlunun mallarına önceden el konulmasıdır.
- **Tamamlama haczi:** İcra müdürünün satış tutarının bütün alacaklılara ödemeye yetmediğini saptaması üzerine kendiliğinden(resen) borçlunun başka mallarını haczetmesidir.
- **Ek(ilave) haciz:** Bir ya da birden fazla alacaklı için haczedilmiş olan malların başka alacaklılarında hacze katılmaları nedeniyle bütün alacaklıları karşılayamaması durumunda alacaklıların istemi ile yapılan yeni hacze denir.

HACİZDE TERTİP: Haciz yapılırken belli bir sıraya uyulması gerektiğini ifade eden kurala denir. Bu kurala göre; Çekişmesiz malların önceliği vardır.

- Öncelikle taşınır daha sonra taşınmaz haczedilir.
- Üçüncü kişiler tarafından üzerinde istihkak iddia edilen çekişmeli mallarla ihtiyaten haczedilen malların haczi en sona bırakılır.
- Hacizde tertip kuralına uyulmadığı zaman şikâyet yoluna gidilebilir.

HACİZ TALEBİ: Haciz talebi, alacaklı tarafından, borçluya karşı yapılan bir işlemdir. Alacaklının haciz isteme hakkı, ödeme emrinin tebliği tarihinden itibaren bir(1) yıllık sürenin bitimiyle sona erer. Aksi takdirde takip işleminden kaldırılır ve alacaklı yenileme harcı ödeyerek yenileme talebinde bulunabilir.

Doğru cevap E seçeneğidir.

37. - Açık artırma ve pazarlık usulü ile satılabilir
- Satış talep etme süresi 6 aydır
  - Talepten itibaren 2 ay içinde satış yapılmalıdır
  - Mükellefiyet listesinin hazırlanması zorunlu değildir
  - Satış ilanı uygun bir sürede yapılır
  - Satış ilanının ilgililere tebliğ edilmesi zorunlu değildir.
  - Açık artırmaya katılanların teminat yatırması zorunludur
  - Satış bedelinin ödenmesi için alıcıya 7 günlük ek süre verilir
  - Birinci artırmada tahmin edilen bedelin %50'si, ve rüçhanlı alacaklar ile satış ve paylaşırma giderlerini aşması gerekir.
  - İkinci artırmada da bu şartlar geçerlidir, Malın teslimiyle alıcıya geçer
  - Birinci artırmada mal satılmazsa pey ileri süren pey ile bağlı değildir
  - Elektronik ortamda teklif verilebilir ve bu teklif birinci ilan tarihinden 10 gün önce başlar,

Doğru cevap C seçeneğidir.

38. Borç ödemededen aciz belgesi;

Alacağını tamamen alamamış alacaklıya kendisine ödenmeyen kısım için bu belge verilir. Bu belgeyi icra müdürü verir. **Bu belge aynı zamanda bir ispat aracıdır. Bu belge alacağın zamanaşımına uğramasını engeller.** ikiye ayrılır:

1. Kesin Aciz Belgesi: Haczedilecek hiç mal kalmadığı zaman verilir.

Borç Ödemededen Aciz Belgesinin Hükümleri

- İtirazın Kesin Kaldırılmasını isteme imkanı verir.
- Alacaklı bu belgeyi aldığı tarihten itibaren 1 yıl içinde borçluya karşı takip yaparsa, borçluya yeniden ödeme emri tebliğine gerek yoktur.
- Aciz belgesi alacaklıya iptal davası açma hakkı verir.
- Elinde bu belge olan alacaklı, diğer şartlar da varsa, hacze iştirak edebilir.

- Aciz belgesine verilen alacak, borçluya karşı 20 yılda zamanaşımına uğrar.
- Aciz belgesindeki alacak miktarı için faiz istenmez.

2. Geçici Aciz Belgesi: Haciz sırasında borçlunun haczedilebilir malları bulunmakla birlikte, bunların takdir edilen kıymetlerinin takip konusu alacağı karşılamayacağı anlaşılırsa bu durumu belirleyen haciz tutanağına geçici aciz belgesi adı verilir. Sadece iptal davası açma hakkı verir.

Doğru cevap E seçeneğidir.

39. - Müflis tarafından iflastan önce başlatılmış takiplere, iflastan sonra, iflas masası tarafından devam edilir.
- Müflis hakkında iflas kararı kesinleşirse iflasın açılmasıyla durmuş olan takipler düşer. İflas tasfiyesi sırasında müflise karşı yeni takip yapılmaz.

Müflisin Taraf Olduğu Hukuk Davalarının Durması

- müflisin taraf olduğu hukuk davaları iflâsın açılması ile durur. Ancak takiplerin aksine burada, davaların düşmesi söz konusu değildir. Bu durma, 2.alacaklılar toplantısından 10 gün sonraya kadar devam eder.
- Durma süresince zamanaşımı süreleri ile hak düşürücü süreler işlemez.

İFLÂSIN ALACAKLILAR BAKIMINDAN HUKUKİ SONUÇLARI

a) Müflisin Borçlarının Muaccel Hale Gelmesi: İstisnalar: Müflisin gayrimenkul mallarının ipotek edilmesi suretiyle teminat altına alınmış alacaklar muaccel olmaz

- Müflis ile müşterek borçlu veya kefil varsa; alacak, kefile karşı muaccel olmaz.

b) Konusu Para Olmayan Alacakların Para Alacağına Çevrilmesi: konusu paradan başka bir şey ise bunlar para alacağına çevrilerek iflâs masasına yazdırılır.

c) **Faizli Alacakların Durumu:** kanuni faiz oranında faiz işlemeye devam eder.

İstisna: Rehinle temin edilmiş alacaklarda iflâsın açılmasından önceki dönemde hangi faiz oranı uygulanıyorsa iflâs açıldıktan sonra da o faiz işlemeye devam eder. **Şarta Bağlı Alacaklar:** alacaklıya verilmeyip bankaya yatırılır.

e) **Müflisin Kefil Olduğu Borçların Durumu:** Müflisin kefil olduğu borçlar müeccel yani henüz vadesi gelmemiş olsalar dahi iflâs masasına alacak olarak yazdırılabilir

Doğru cevap B seçeneğidir.

40. TASFİYE TÜRÜNÜN BELİRLENMESİ

MASADA HİÇ MAL BULUNMAZSA: iflas dairesi, iflâsın tatiline karar vererek ilan eder. Bu ilanda, alacaklılar tarafından 30 gün içinde iflâsa ilişkin işlemlerin yürütülmesinin devamı istenmediği ve gideri peşin verilmediği takdirde iflâsın kapatılacağı ihtarı yer alır.

Masada mal bulunması: malların bedeli adi tasfiye masraflarını karşılamıyorsa basit tasfiye usulüne gidilir, karşılıyorsa adi tasfiye usulüne göre tasfiye yapılır.

- Adi tasfiye sürecinde iflas kararı kesinleşmedikçe de iflas idaresi oluşturulabilir.

TASFİYE TÜRLERİ VE AŞAMALARI

1. Basit tasfiye: istisnai bir tasfiye usulüdür.ve kısa sürede tamamlanır.

İflas dairesi, alacaklıları yirmi günden az ve iki aydan çok olmamak üzere belirlenecek süre içinde alacaklılarını ve iddialarını bildirmeye ilanla davet eder. Bu süre içinde alacaklılardan biri masrafları peşin vermek suretiyle tasfiyenin adi şekilde yapılmasını isteyebilir.

- **Basit tasfiye usulünde iflas idaresi oluşturulmaz, alacaklılar toplantısı da yoktur.**
- **İflas dairesi** tüm bunların görevlerini bir şekilde yapıp **sıra cetveli ve pay cetveli düzenleyerek**, paylaşırma yapar, alacağını alamayanlara aciz belgesi verir.
- Basit tasfiye bitince, Tasfiyenin kapandığı ilan olunur.
- **İflâsın tatiline ilişkin karar üzerine 30 gün içinde alacaklı giderleri peşin ödemek kaydıyla basit tasfiye yapılmasını isteyebilir.**

2. Adi tasfiye: Asıl tasfiye usulüdür. Adi iflas tasfiyesinin, iflâsın açılmasından itibaren en geç **6 ay içerisinde tamamlanması gerekir.**

Adi tasfiye aşağıdaki aşamalardan oluşmaktadır:

1. İlan: iflas dairesinin adi tasfiyeye karar vermesinden itibaren **10 gün içinde yapılır. Bu ilanda:**

- müflisin kimliği, adresi, iflâsın açıldığı gün ve saati
- müflisten alacaklı olduğu iddia edenlerin bunu bildirmeleri ve yine masaya giren mallar üzerinde **istihkak iddiaları olanlar varsa bir ay içinde yazdırmaları**
- müflisin borçlularının **bir ay içinde kendilerini ve borçlarını bildirmeleri**, bildirmezlerse cezai sorumluluğunun olduğu
- Bu ilandan itibaren 10 gün içinde ilanda belirtilen gün, yer ve saatte birinci alacaklılar toplantısı yapılacağı ihtar ve bilgileri bulunur.

Doğru cevap D seçeneğidir.

Bu testte 40 soru vardır.

1. Samuelson da sayısal faydayı reddetmiş, bunun yerine sırasal fayda ve piyasa davranışlarına dayanan Açıklanmış Tercihler Teoremi'ni öne sürmüştür. Bu teoreme göre bireylerin piyasadaki tercihlerinden fark-sızlık eğrilerine ulaşılabilir ve bu durumda hiçbir değer yargısı fayda analizinin konusunu teşkil etmez.

Doğru cevap C seçeneğidir.

2. Şekle göre A noktasında ekonomide işsizlik, atıl kapasite ve etkin olmayan üretim söz konusudur.

Ekonomi A noktasından B noktasına ulaşması;

- Etkin üretime (Pareto etkin üretime) ulaştığını gösterir.
- Tam istihdam X malı üretimi artırılarak gerçekleşmiştir.
- Atıl kapasite ve işsizlik sorunu yoktur.
- Ortak optimalite hem tüketimde hem üretimde aynı anda etkinliğin sağlanması ile gerçekleşir. Üretim imkânları eğrisine bakarak sadece üretimdeki etkinlikten söz edebiliriz.
- Ekonomi A noktasından B noktasına giderken

$$MDO = \frac{-\Delta Y}{\Delta X} = \frac{0}{10} = 0$$

Doğru cevap E seçeneğidir.

3. Üretim imkânları eğrisinin orijine göre dışbükey olması, fırsat maliyetinin azalan bir nitelikte olduğunu göstermektedir. Azalan fırsat maliyetleri durumunda, değişkenlerden biri artırıldığında diğer değişken azalarak azalıyorsa üretim imkânları eğrisi orijine göre dışbükey bir şekil alır. Üretim faktörleri verimliliğindeki artış, üretimin miktarını da artıracaktır. Yatay eksendeki malın miktarı eşit birimlerde arttırıldığında diğer eksen de bulunan malın üretim miktarı giderek azalacaktır çünkü yukarıda belirtildiği gibi orijine göre dışbükey şekil, azalan fırsat maliyetini ifade eder. Bu durum, aynı zamanda üretim faktörlerinin alternatif kullanımlara da uygun olduğunu göstermektedir. Azalan fırsat maliyetleri, yatay eksendeki malın miktarı artırıldığında azalmaktadır.

Doğru cevap C seçeneğidir.

4. İki mal arasındaki çapraz esneklik katsayısının negatif olması, bu mallardan birinin fiyatı nispi olarak artarken diğerinin talebinin nispi olarak düştüğü anlamına gelir. (Tersi de geçerlidir.) Bu durumda söz konusu malların tamamlayıcı mallar olduğu sonucuna varabiliriz. Tamamlayıcı mallardan birinin fiyatındaki artış diğer mal talebini azaltacağından bu mala ait talep eğrisi sola doğru kayacaktır.

Doğru cevap D seçeneğidir.

5. Ordinalist fayda kuramına göre tüketici tercihlerinin özellikleri şöyledir:

Tercihlerin tamlığı: Tüketici A mal sepetini B mal sepetine, B mal sepetine A mal sepetini tercih edebilir ya da A mal sepeti ile B mal sepeti arasında kayıtsız kalır.

Tercihlerin geçişliliği: Tüketici B mal sepetini A mal sepetine tercih ediyorsa, C mal sepetini B mal sepetine tercih ediyorsa C mal sepetini A mal sepetine tercih eder.

$$\left. \begin{array}{l} B > A \\ C > B \end{array} \right\} C > A \text{ 'dır.}$$

Tercihlerin doymazlığı: Tüketici mal sepetlerinden en az bir tane daha fazla mal içeren sepeti tercih eder.

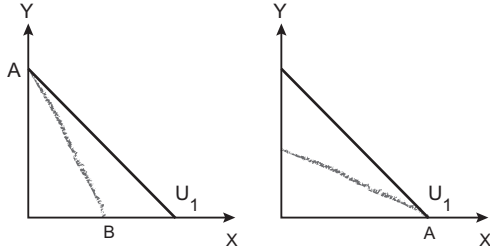
Tercihlerin dışbükeyliği: Tüketici iki mal sepeti arasında kayıtsız kalmışsa bu iki mal sepetinin ağırlıklı ortalamasına denk gelen mal sepetinde de kayıtsız kalır.

Tercihlerin sürekliliği: B'ye tercih edilmeyen A'dan, B'ye tercih edilen C'ye giden yolda tüketici E ve D gibi mal sepetleri tercih edilebilir.

Doğru cevap C seçeneğidir.

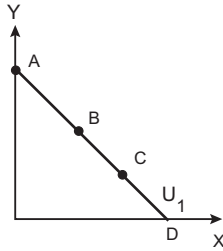

6. Tam ikame mal varsayımı altında kayıtsızlık eğrileri doğrusal negatif eğimlidir. Bu durumda tüketici dengesi için;

A noktasından tüketici dengesi sağlanmıştır. Tüketici sadece Y malı tüketerek denge gelmiştir.

A noktasında tüketici dengesi sağlanmıştır. Tüketici sadece X malı tüketerek denge gelmiştir.

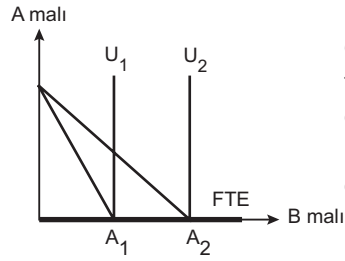
Kayıtsızlık eğrisinin eğimi = Bütçe doğrusunun eğimi
Bu durumda tüketici için tek bir denge noktası yoktur.
Soruda kesinlikle doğru olan istendiği için D seçeneği kesin doğrudur.

Doğru cevap D seçeneğidir.

7. Ne kâr ne zararın elde edildiği duruma normal kâr denir. Endüstri dengesinin sağlandığı durumda (tüm firmaların normal kâr elde ettiği durumda) mevcut firmalar zarar etmediklerinden endüstriden çıkmaz, endüstrinin dışındaki firmalar da söz konusu endüstride aşırı kâr olmadığı için o endüstriye girmezler.

Doğru cevap E seçeneğidir.

- 8.

Kayıtsızlık eğrisi eğer dikeyse A malı faydasız maldır. Bu durumda A₁ ve A₂ noktalarında denge oluşacaktır.

Denge noktalarını birleştirirsek fiyat tüketim eğrisi yatay eksene çakışık olur.

Doğru cevap A seçeneğidir.

9. Verilen forksiyon CES tipi üretim fonksiyonudur.

$$Q = (K^P + L^P)^{E/P}$$

$$Q = (K^{1/2} + L^{1/2})^2$$

$$P = \frac{1}{2}$$

$$\text{İkame esnekliği } k = \frac{1}{1-P} = \frac{1}{1-\frac{1}{2}} = \frac{1}{\frac{1}{2}} = 2$$

$$\frac{E}{P} = 2 \Rightarrow \frac{E}{\frac{1}{2}} = 2$$

E = 1 → Ölçeğe göre sabit getiri söz konusudur.

Doğru cevap E seçeneğidir.

10. $TP_L = Q = 36.L^{1/2}$

$$MP_L = 36 \cdot \frac{1}{2} \cdot L^{-1/2}$$

$$MP_L = 18.L^{-1/2}$$

$$MP_L \cdot P = w \rightarrow (\text{Euler özdeşliği})$$

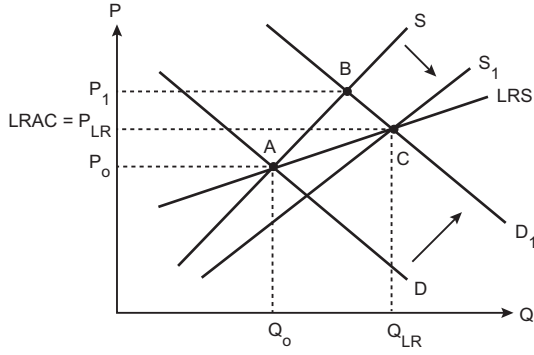
$$18.L^{-1/2} \cdot 4 = 36$$

$$\frac{72}{L^{-1/2}} = 36$$

$$\frac{2}{L^{1/2}} = 36 \cdot L^{1/2}$$

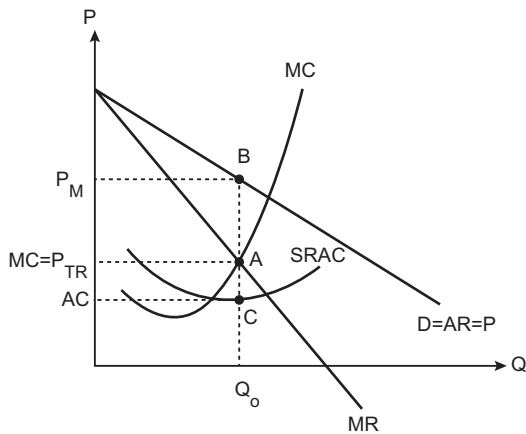
$$(L^{1/2})^2 = (2)^2 \Rightarrow L = 4 \text{ bulunur.}$$

Doğru cevap B seçeneğidir.

11.

Firmalar A noktasında, normal kâr sağlayan denge fiyat seviyesinde iken herhangi bir nedenle talep artışı sonrasında yeni denge (B noktası) fiyat P_1 düzeyinde oluşur. P_1 fiyatı ortalama maliyetlerden büyüktür. Bu nedenle firmalar aşırı kâr elde eder. Bu aşırı kârın görülmesi piyasaya yeni firmaların girişini teşvik eder ve arz eğrisi sağa kayar. Fakat talep artışı kadar sağa kaymaz, bunun nedeni girdi maliyetlerinin artmasıdır. Bu nedenle C noktasında yeni denge oluşur. Uzun dönem arz eğrisi bu nedenle pozitif eğimlidir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

12.

Monopol rantı: Monopolün fiyatı ile tam rekabet fiyatının arasında kalan dikdörtgenin alanıdır.

$$\text{Monopol rantı} = A(ABP_M^{\square} P_{TR})$$

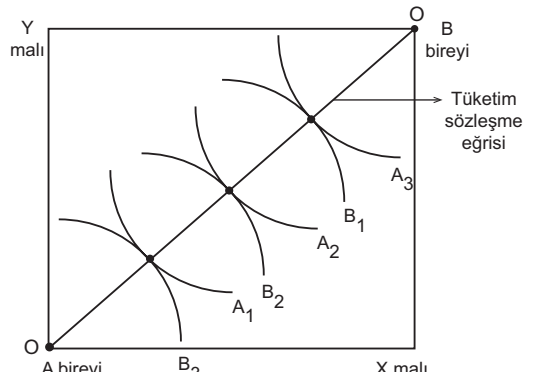
Monopol kârı: Monopolün fiyatı ile ortalama maliyeti arasında kalan dikdörtgenin alanıdır.

$$\text{Monopol kârı} = A(ACP_M^{\square} BC)$$

Doğru cevap A seçeneğidir.

13. Tüketimde etkinliğin sağlandığı noktaları birleştiren eğriye tüketim sözleşme eğrisi denir. Bu eğri üzerindeki bir noktadan başka bir noktaya geçildiğinde bireylerden birinin faydası artarken diğerinin faydası azalır. Etkin noktaların temel özelliği bireylerin kayıtsızlık eğrilerinin birbirine teğet olmasıdır. Yani marjinal ikame oranlarının tüm tüketicilerin birbirine eşit olmasıdır.

Edge Worth Tüketim Diyagramı

Doğru cevap B seçeneğidir.

14. Millî gelir hesaplamalarında dikkate alınmayan unsurlar:

1. Piyasada fiyatı olmayan mal ve hizmetlerin varlığı
2. Kayıt dışı ve yeraltı ekonomisinin varlığı
3. Zaman içerisinde malın kalitesindeki değişimler
4. Dışsallıkların varlığı (içselleştirilememesi)
5. Boş zaman ve tatil günleri
6. İkinci el piyasalarda yapılan işlemler
7. Finansal işlemler
8. Öz tüketim için yapılan üretim varlığı

Doğru cevap D seçeneğidir.

15. Tarafsız maliye klasiklerin ısrarla savundukları bir görüştür. Tarafsız maliye kamu gelir ve harcamalarının bir ekonomideki kişi veya firmalar tarafından alınan ekonomik kararları etkilememesidir.

Doğru cevap A seçeneğidir.

16. Doğal işsizlik oranını verir. Doğal işsizlik oranı, tam istihdamda olduğu varsayılan işsizlik oranıdır.

Doğru cevap E seçeneğidir.

17. Keynes'e göre ekonomiyi durgunluktan çıkarmanın yolu efektif talebi artırmaktır. Efektif talebin artması toplam üretimin artmasına, toplam üretimin artması ise istihdamın artmasına neden olur. O hâlde efektif talep istihdam düzeyinin belirleyicisidir.

Doğru cevap E seçeneğidir.

18. Parayı elde tutmanın fırsat maliyeti kaybedilen faiz geliridir. Parayı elde tutma isteği arttıkça kaybedilen faiz geliri de artacaktır.

Doğru cevap C seçeneğidir.

19. Dışa açık ve devlet müdahalesinin olduğu bir ekonomide;

$$1. Y = C + I + G + X - M \rightarrow \text{Nominal GSYİH}$$

$$2. Y_D = Y + TR - T \rightarrow \text{Harcanabilir gelir}$$

$$3. Y_D = C + S \rightarrow \text{Harcanabilir gelir}$$

1 no'lu denklemi ve 3 no'lu denklemi 2 no'lu denklemde yerine koyarsak

$$\bar{C} + S = Y_D = \bar{C} + I + G + X - M + TR - T$$

$$\underbrace{\overbrace{S - I}^{\text{Özel sektör dengesi}} = \underbrace{\overbrace{G + TR - T}^{\text{Bütçe dengesi}} + \underbrace{\overbrace{X - M}^{\text{Dış ticaret dengesi}}}_{\text{İkiz açık}}}_{\text{Üçüz açık}}$$

Bütçenin açık vermesi ile dış ticaret açığının ve özel sektör açığının birlikte oluşmasına **ÜÇÜZ AÇIK** denir.

Doğru cevap C seçeneğidir.

20. Miktar kuramına göre;

$$M \uparrow \bar{V} = P \uparrow \bar{Y}$$

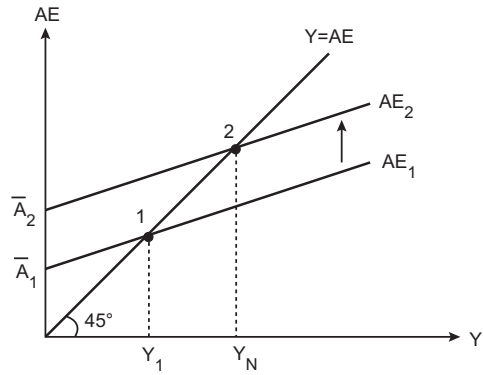
- Reel GSYİH'nın (Y) sabit olması
- (V) paranın dolanım hızı sabittir.
- Para sadece işlem amaçlı talep edilir.
- Faiz oranının etkisi yoktur (Para talebi üzerinde).

Bu durumda, para stoğundaki artış aynı yön ve oranda fiyatlar genel seviyesini artırır. Buna paranın yansızlığı denir.

Klasik Dikotomi: Parasal büyüklükler ile reel büyüklükler arasında bağlantı olmamasıdır.

Doğru cevap A seçeneğidir.

21.

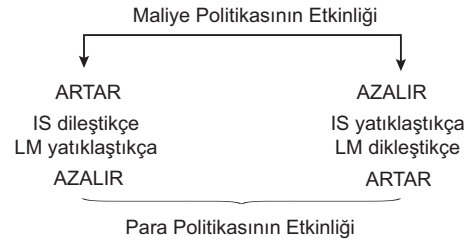

Keynesyen modelde (Gelir-harcama modeli);

1 numaralı noktada deflasyonist açık söz konusudur. 2 numaralı denge noktası tam istihdam gelir seviyesinde sağlanmıştır. 2 numaralı denge noktasına gelebilmek için toplam planlanan harcamaların artması gerekir. Yani Keynes'e göre devlet hükümet alımlarını artırarak, transfer harcamalarını artırarak ya da vergi oranlarını azaltarak toplam planlanan harcamaları artırmalıdır.

Doğru cevap E seçeneğidir.

22. Kapalı bir ekonomide para ve maliye politikalarının etkinliğini belirleyen etmen IS – LM eğrilerinin eğimleridir.

Maliye politikasının etkinliği artarken para politikasının etkinliği azalır.

Doğru cevap D seçeneğidir.

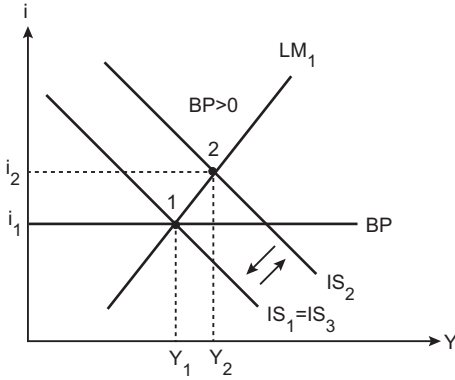
23. İktisadi kalkınma amacıyla devletin dış ticarete müdahalesinin gerektiğini savunan görüşlerden birisi de Genç Endüstriler Tezi'dir. Genç Endüstriler Tezi'nde öngörülen korumacılık geçici bir korumacılıktır. Bu görüşe göre ileride gelişip karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olacak endüstriler optimum üretim düzeyine ulaşıncaya kadar gümrük tarifeleriyle dış rekabete karşı korunmalıdır. Bu görüşün savunuculuğunu Almanya'da Friedrich List ve ABD'de Alexander Hamilton yapmıştır.

Doğru cevap C seçeneğidir.

24. Nüfus ve ekonomik gelişim düzeyi arasındaki ilişkiyi ilk ortaya koyan teorisyen Malthus'tur. Malthus nüfus artışı konusunda kötümserdir. Ona göre dünya nüfusunun artma eğilimi insanlığı açlıkla karşı karşıya getirecektir. Bu yüzden ahlaki kısıtlama yollarıyla nüfus artışının önüne geçilmesi gerektiğini söyler.

Doğru cevap B seçeneğidir.

25. Mundell - Fleming modeli tam sermaye hareketliliği için geçerlidir. Esnek döviz kuru rejimi altındaki bir ekonomide genişletici maliye politikası IS eğrisini sağa kaydırır. Faiz oranı ve gelir düzeyi artar. ($BP > 0$)

Ödemeler bilançosu fazla verir. Döviz miktarı artar, dövizin değeri düşer ve yerli paranın değeri artar. İhracat azalır, ithalat artar. IS eğrisi sola kayar. Denge ilk denge noktasına döner. Nihai olarak gelir ve faiz oranı değişmez. Maliye politikası etkisizdir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

26. Toplam talep eğrisi IS - LM analizinden türetilmiştir. Bu yüzden eğimi ve konumu IS - LM eğrilerine bağlı olarak değişir ve negatif eğimlidir.

- Harcama çarpanı artarsa IS yatıklaşır, AD yatıklaşır.

Doğru cevap C seçeneğidir.

27. Fisher'in Zamanlar Arası Tüketim Teorisi,
- Fayda maksimizasyonuna dayalı bir analizdir.
  - Tüketim bireyin ömür boyu elde edebileceği gelire bağlıdır. (Bugünkü ve gelecekteki gelirine)
  - Tüketici gelecekteki tüketimini bugüne tercih edebilir.
  - Tüketici gelirinin bir kısmını tasarrufa ayırabilir.
  - Tüketici gelirini aşan bir harcama yapabilir.

Doğru cevap E seçeneğidir.

28. Hollanda hastalığı olarak adlandırılan durumda bir ülkede bir sektörde (doğal kaynak üretimi gerçekleştirilen sektörde) ani bir üretim artışı olması veya üretim artışı olmaksızın malın fiyatında ani bir yükseliş meydana gelmesi durumunda, diğer sektörlerdeki üretim faktörleri bu sektöre kayar. Bunun sonucunda, diğer sektörlerde üretim azalışı meydana gelir. Üretim azalışı sonucunda, doğal kaynak sektöründe üretim artışı meydana gelmesine rağmen ekonominin genelinde üretim azalır.

Hollanda hastalığı, faktör hareketsizliği modelinin bir örneği olarak ele alınabilir.

Hollanda hastalığı, bir ülkede ani bir şekilde üretim artışı sonucunda veya mevcut üretimden sağlanan gelir artışı durumunda yaşanan ekonomik daralma olarak ifade edilir. Burada asıl sorun, üretim artışının üretim faktörleri artışıyla senkronize olamamasından kaynaklanmaktadır.

Örneğin 1960'ta Hollanda'da doğal gaz rezervlerinin bulunmasıyla doğal gaz üretiminde ani bir artış sağlanmıştır. Bu ani üretim artışının gerektirdiği üretim faktörleri, ekonomideki diğer endüstrilerden sağlanmıştır. Üretim faktörlerinin doğal gaz üretimine kayması, endüstrilerin üretimini azaltmıştır. Üretim artışı olmamasına rağmen ilgili ürünün uluslararası fiyatının aşırı artması sonucu, gelirin aşırı artması da aynı etkiye sebep olabilecektir.

Nitekim aynı şekilde 1970'lerde yaşanan petrol krizi sonucu, kaynaklar petrol ürünleri üretimine kaymış ve ekonomide toplam üretim azalmıştır.

Unutmamak gerekir ki ister üretim artışı olsun ister fiyat artışından kaynaklanan gelir artışı olsun, bu genişleme harcamaya dönüşerek ekonominin diğer sektörlerini finanse ederse sorun yaşanmayacaktır. Hollanda hastalığının oluşması için faktörlerin hareket etkisinin harcama etkisinden büyük olması gerekir. Homojen üretim faktörü varsayımı Rybczynski Teoremi'nde kullanılır.

Doğru cevap E seçeneğidir.

29. Keynesyen yaklaşıma göre değer muhafaza aracı olarak ya para ya da tahvil tutulacaktır. Paranın getirisinin tahvilin getirisinden yüksek olması durumunda portföy tamamen para olarak, tahvilin getirisinin daha büyük olması durumunda da portföy tümüyle tahvil olarak tutulmaktadır. Yani portföy sıfır opsiyonludur. Tobin, Gurley, Shaw ise tahvilin negatif getiri riski nedeniyle ekonomik birimlerin hem tahvil hem para ve varsa diğer finansal varlıklardan oluşan bir portföy oluşturacağını ileri sürmektedirler. Kısaca bu yaklaşım, çeşitlendirilmiş bir portföyün risk faktörü nedeniyle ortaya çıkacağını savunmaktadır.

Doğru cevap D seçeneğidir.

30. Fisher tipi klasik para talebi teorisi, para talebini etkileyen faktörler içinde faiz unsurunu tümüyle ihmal etmiş, paranın yalnızca harcamaların karşılanması için kullanılabilmesi amacıyla talep edileceğini incelemiştir. Bu nedenle para talebini belirleyen faktörler Fisher yaklaşımında toplam harcama düzeyi, fiyatlar ve reel gelirdir. İşlem sayısı artışı ile kredi kartı kullanımının azalması, para talebini artırırken fiyat azalması, para talebini azaltır.

Doğru cevap E seçeneğidir.

31. Tobin "q" teorisinde, firmanın borsadaki hisse senetlerinin değeri sonucunda oluşan firmanın borsa değeri ile firmanın sermaye yenileme maliyetinin karşılaştırılması sonucu firmalar yatırım kararı verecektir. "q" değerinin birden büyük olması durumunda yatırımlar artarken "q" değerinin birden küçük olması durumunda yatırımlar azalacaktır. Merkez Bankası'nın para arzını artırması durumunda, hisse senedi talebi artacaktır. Bundan dolayı da firmanın borsa değeri artacak ve yatırımlarda artış görülecektir.

Doğru cevap D seçeneğidir.

32. Serbest dış ticaret; ülkenin bolca sahip olduğu faktörün reel gelirini yükseltir, kıt faktörün reel gelirini ise düşürür. Öngüsünü Stolper Samuelsan Teorisi'nde açıklanır. Stolper ve Samuelsan Gelir Dağılımı Teoremi'ne göre serbest ticaret, ihracat endüstrilerinde yoğun kullanılan faktörün; korumacılık ise ithalata rakip endüstride yoğun kullanılan faktörlerin lehidir. Korumacılık sonucu ekonomi bir bütün olarak kaybetse de ithalata rakip kesimde çalışanlar bundan yararlanır.

Bu teoriye göre ülkelerin ticarete açılması, gelir dağılımını ihracata konu olan ürünün yoğun olarak kullanıldığı üretim faktörünün lehine değişecektir. Gümrük tarifeleri, ithalata konu olan malların yoğun olarak kullanıldığı faktörü korumaya yönelik görünse de aynı zamanda ihracata konu olan ürünün yoğun kullanıldığı üretim faktörünün gelirini azaltıcı etki yapar.

Doğru cevap C seçeneğidir.

33. Mundell Kuralı'na göre bir ekonomide işsizlik ve dış fazla varsa genişletici para ve genişletici maliye politikası, enflasyon ve dış açık varsa daraltıcı para ve daraltıcı maliye politikası uygulanmalıdır. Yine bu kurala göre enflasyon ve dış fazla birlikte görülüyorsa genişletici para ve daraltıcı maliye politikası, işsizlik ve dış açık varsa daraltıcı para ve genişletici maliye politikası uygulanmalıdır.

Doğru cevap C seçeneğidir.

34. Bretton Woods Sistemi ile ilgili olarak

- ABD dolarına uluslararası ekonomide rezerv para statüsü kazandırılmıştır.
- Ulusal paraların dolar paritesi etrafında dalgalanma marjı $\pm \%1$ olarak sınırlandırılmıştır.
- Ayarlanabilir sabit kur sistemine dayandırılmış bir sistemdir.
- İlk dolar devalüasyonu, 1971 yılındaki Smithsonian Kararları ile yapılmıştır.
- ABD'nin ödemeler bilançosu açığı vermesi, sistemin yıkılışının en önemli nedenidir.

Doğru cevap E seçeneğidir.

35. Ekonomik büyümenin kaynağını beşeri sermaye olarak tanımlayan model, 1988 yılında Lucas tarafından geliştirilmiştir.

Beşeri sermaye, üretim faktörlerinin arasında sayılır ve uzun dönem büyümeyi sağlayacak tek faktör olarak kabul edilir. Model, beşeri sermayenin eğitim yoluyla kurum içi eğitimlerle ve yaparak öğrenme yoluyla elde edilebileceğini savunur. Sermayenin birikimi gibi beşeri sermaye birikimine de önem verilmelidir.

Lucas modelinde fiziki sermayeye göre azalan getiri koşullarının kabul edildiğini ve işçilerin üretim süreci dışında eğitime zaman ayırması durumunda, ölçeğe göre artan getiri koşullarının ortaya çıkacağını vurgulamıştır. Lucas modeline göre eğer işçiler üretim süreci dışında eğitime zaman ayırıyorsa beşeri sermaye stoku büyüme oranı pozitif olur.

Doğru cevap A seçeneğidir.

36. Kalkınmanın planlanmasında önem taşıyan amaçlar:

- Ödemeler dengesinde istikrar sağlamak
  - Kapasite kullanımını yüksek seviyelere çıkarmak
  - Gelir dağılımında adaleti sağlamak
  - Konjonktürel dalgalanmaların etkilerini sınırlandırmak
  - Kaynakları etkin kullanmak
  - Tam istihdam seviyesine ulaşmak
  - Toplum refahını maksimum düzeye çıkarmak
  - Ekonomik büyümeyi artırmak
  - Büyümeyi istikrara kavuşturmak
- biçiminde sıralanabilir.

Nüfus artışını planlamak, kalkınma ihtiyacını çeken ülkelerden ziyade kalkınmışlık düzeyini henüz yeni üst düzeye çıkaran ülkelerin karşılaştıkları bir sorundur.

Doğru cevap E seçeneğidir.

37. Az gelişmiş ülkelerin ekonomik özellikleri şunlardır:

- Kişi başına düşen gelirin düşük olması
- Gelir dağılımının adaletsiz olması
- Lorenz eğrisiyle mutlak eşitlik doğrusu arasındaki farkın olması
- Gini katsayısının yüksek olması
- Tasarruf ve yatırımların düşük olması
- Tarım hâkimiyetinin yüksek olması
- İşsizliğin olması
- Çeşitlendirilmemiş ve işlenmemiş mal ihracatı olması
- Gelişmemiş sermaye piyasası olması
- Girişimci ve üretim organizasyonu eksikliğinin olması
- Genç nüfus bağımlılık oranı ve yaşlı nüfus bağımlılık oranı yükseldikçe tasarruf oranında düşme olması

Az gelişmiş ülkelerde modern ve geleneksel kesimin bir arada bulunması sosyal özelliğidir.

Doğru cevap A seçeneğidir.

38. Aşar vergisi 1. İzmir İktisat Kongresi'nde (1923) alınan kararla 1925 yılında kaldırılmıştır.

Doğru cevap C seçeneğidir.

39. Dönem içinde dış ticarete benimsenen en etkili yöntem ikili dış alım-satım sözleşmelerin yapıldığı kliring sistemi olmuştur. Bu sistem dâhilinde yabancı ülkelerle bire bir ticaret yapılmış ve dış açık sorunu ortadan kaldırılmıştır. 1933 yılından yapılan kliring anlaşmaları sonucunda da dış ticaret dengesi korunmuştur. Ancak 1938 yılında kliring anlaşmaları sonuç vermemiştir ve 1933 – 1939 dönemi içinde ilk kez dış ticaret açığı yaşanmıştır. Bunun sonucunda ülke bu politikadan vazgeçerek serbest dış ticaret politikasına (açık ekonomi modeli) yönelmiş ancak bu duruma da İkinci Dünya Savaşı engel olmuştur.

Kliring sisteminin 1940'lı yıllardan sonra terk edilmesinin nedenleri şunlardır:

- Kliring anlaşmalarının sadece birkaç ülke ile yapılabilmesi
- İhraç edilen malların zamanla fiyatının yükselmesi ve dış talebin azalması

Doğru cevap D seçeneğidir.

40. Bankaların dövizle olan talebinin yoğunluk kazanması ile dövizin karşısında aşırı değer kazanması, gecelik repo faizinin rekor düzeyde artması, T.C. Merkez Bankası rezervlerinin hızla erimesi, hükûmetin dalgalı döviz kuruna geçmesi bankacılık sektöründe krize neden olmuştur. Bankacılık sektörü 2000 Kasım Krizi sonrasında faiz riski, 2001 Şubat Krizi sonrasında ise hem faiz hem de kur riski ile karşı karşıya kalmıştır. Krizle beraber kamu bankaları kur riski sorunu yaşamazken çok önemli bir faiz riski yaşamıştır. Özel bankalar ise daha çok kur riski sorunu yaşamış, fon bankaları da hem faiz riski hem de kur riski sorunuyla karşılaşmıştır.

Doğru cevap B seçeneğidir.

Bu testte 40 soru vardır.

1. Pareto'ya göre bir toplumdaki toplam refah, toplumdaki bireylerin refahlarının toplamından oluşmaktadır. Bu durumda toplumdaki herhangi bir bireyin refahının artması toplam refahı artıracaktır. Eğer bir toplumdaki bireylerden en az birinin refahını azaltmadan bir başka bireyin refahını yükseltme olanağı yoksa o toplum optimum refaha ulaşmıştır. Bu "pareto optimumu"dur. Piyasa mekanizmasının işleyişi sonucunda ortaya çıkan kaynak dağılımının etkin olup olmadığına ilişkin temel kriter pareto optimallik kriteridir. Bireyci değer yargıları taşıyan ve kaynakların yeniden dağıtılarak kimsenin refahını azaltmadan en az bir bireyin refahının artırılmasını sağlayan iyileştirme ve çaba "pareto iyileştirme" olarak ifade edilir.

Doğru cevap C seçeneğidir.

2. Tiebout modeline göre, tüketicilerin göç edebilecekleri ve kendilerine maliyeti olmayan bölgeler vardır. Kişiler bu yerlerle ilgili olarak harcamalar, gelirler ve bölgesel vergiler hakkında bilgi sahibidirler. Bu durumda kişiler kendi tercihlerini en iyi şekilde tatmin edebilecekleri bölgeye göç edebilirler. Böylece bulundukları bölgedeki yerel yönetimin kendilerinin istedikleri hizmetleri vermesini sağlamayan vatandaşlar, isteklerini tatmin edebilecek hizmetleri veren bölgelere göç edebilirler. Bu duruma "dolaşarak oy vermek" ya da "ayakları ile oy vermek" denir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

3. Mahrum bırakma ilkesi, mal ve hizmetlerin faydasından bedelini ödemeyenlerin yoksun bırakılmasıdır. Ancak tam kamusal mal ve hizmetlerin faydasından hiç kimse yoksun bırakılamaz. Ülkedeki herkes, kamusal mal ve hizmetlerden yararlanabilir. Bu mallarda birlikte tüketim geçerlidir. Kamusal mallardan herkes eşit şekilde yararlanır. Bu mallara örnek olarak milli savunma hizmetleri, bürokrasi, güvenlik, asayiş, adalet, sokak lambası gösterilebilir.

Doğru cevap E seçeneğidir.

4. **Sosyalizasyon:** Devletin pozitif dışsallıkları içselleştirmek ve negatif dışsallıkları gidermek amacıyla özel malların devlet tarafından üstlenilmesi yoluyla dolaylı yollarla dışsallıklarla devletin mücadele yöntemidir.

Mali tevzin: Gelirlerin ve giderlerin merkezî ve yerel yönetimler arasında bölüştürülmesi paylaştırılmasıdır.

Beledileştirme: Sosyal, ekonomik, teknik ve mali nedenlerle daha önceden piyasa tarafından gerçekleştirilen bazı mal ve hizmetlerin , yerel yönetimler tarafından gerçekleştirilmesidir.

Yerelselleştirme: Bir hizmetin o hizmetten yararlanacak halka en yakın birim tarafından karşılanmasıdır.

Hizmet kayırmacılığı: Siyasal iktidarın başarılı olmak istediği bölgelere kaynakları aktarması olarak ifade edilebilir.

Doğru cevap C seçeneğidir.

5. Klasik maliyeciler, kamu harcamalarını basit bir tüketim gibi görürler. Devlete de harcamalar aracılığıyla toplumun faydasına sunulmuş mallardan bir kısmını alıp tüketen yani onu yok eden bir tüketici gözüyle bakarlar. Dolayısıyla klasiklere göre devletin yaptığı harcamalar millî geliri azaltıcı hatta onu yok edici bir nitelik taşır. Bu ise toplumun millî gelirden daha az pay alması yani fakirleşmesidir. Klasik maliyeciler devlet harcamalarının, sonuçta gelir yaratıcı bir niteliğe sahip olduğunu gözden uzak tutmuşlardır.

Doğru cevap E seçeneğidir.

6. Belirli bir dönemde para birimi başına satın alınabilen mal ve hizmet miktarı daha sonra aynı miktarda alınmadığı takdirde o paranın değerinin düştüğü anlaşılr. Paranın satın alma gücü düştüğü zaman devletin kamu hizmetleri için kullandığı iktisadi mallar miktarında bir değişme olmasa da aynı birim mal ve hizmeti sağlamak için daha fazla harcama yapmak zorunda kalır. Böylece kamu harcamalarında bir görünüşte artış meydana gelir.

Doğru cevap D seçeneğidir.

7. Fonksiyonel sınıflandırmada aynı niteliği taşıyan bir hizmet farklı idari örgütlerce yapılsa bile kamu harcamalarını ayırırken fonksiyon ölçü olarak kullandığından aynı fonksiyonun bir parçası sayılır. Örneğin eğitim hizmeti sadece MEB'in yürüttüğü bir hizmet değildir. Birçok idarede kamu harcamalarının belirlenebilmesi için tam kamu örgütlerinin eğitim hizmetlerine tahsis ettikleri harcamalarının tek tek saptanarak birleştirilmesi gerekir. Bu da fonksiyonel sınıflandırma ile mümkündür.

Doğru cevap A seçeneğidir.

$$8. \Delta Y = \frac{1}{1-c} \cdot \Delta G$$

$$\Delta Y = \frac{1}{1-0,75} \cdot 15 \text{ bin ₺}$$

$$\Delta Y = \frac{1}{0,25} \cdot 15 \text{ bin ₺}$$

$$\Delta Y = 4 \cdot 15 \text{ bin ₺}$$

$$\Delta Y = 60 \text{ bin ₺}$$

Doğru cevap D seçeneğidir.

9. Fonksiyonel sınıflama

- Hizmeti esas alan sınıflandırma biçimidir.
- Halka sunulacak olan değişik hizmetleri kapsar ve benzer nitelikli olanları bir arada toplar.
- Girdilerden ziyade ulaşılmak istenen amaç ve hedefler söz konusu olduğu için açık ve sağlıklı veriler elde edilmesinde yardımcı olur.
- Kesin harcama kalemleri ile ilgilenir.
- Benzer nitelikli işleri bir araya toplayarak harcamaları aksatmadan gereksiz tekrarları engelleyip tasarruf sağlar.
- Sonuç odaklı olması ve kesin sonuçlar vermesi gelecek yıl bütçe tahminlerinin yapılmasında kolaylık sağlar.
- Harcamalara rasyonellik katarak kamunun görev ve sorumluluklarının belirlenmesinde yardımcı olur.
- Sonuçlara odaklandığı için fayda maliyet - maliyet etkinlik analizine olanak sağlar.
- Plan ve program arasında koordinasyon sağlar.

Doğru cevap E seçeneğidir.

10. Sıçrama hipotezi Peacock ve Wiseman'a, kamu harcamalarının sürekli artış yasası A. Wagner'e, sosyal refah yaklaşımı Pigou ve Dalton'a, dengesiz büyüme kuramı W. Baumal'a aittir. Politik aşamalar tezi Rostow'a değil, Odle'ye aittir. Rostow ülkelerin kalkınma aşamaları ile kamu harcamalarının artışını ilişkilendirmiştir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

11. Devletin egemenlik gücüne dayanmadan elde ettiği kamu gelirleri:

- Mülk ve teşebbüs gelirleri
- Zorunlu olmayan borçlar

Monopol kârının, monopol rantından büyük olması için ortalama maliyetin, tam rekabet fiyatının altında gerçekleşmesi gerekir.

Doğru cevap A seçeneğidir.

12. Sosyal ve iktisadi durumları birbirinden farklı olanların farklı şekillerde vergilendirilmesine dikey eşitlik denir. İktisadi ve sosyal durumları birbirine benzer veya aynı olanların aynı şekilde vergilendirilmesine yatay eşitlik denir. Vergide eşitlik ilkesinde, vergi yükünün mükelleflerin sosyal ve iktisadi durumuna göre dağılımı sonucunda katlanılan fedakârlığın belirlenmesi açısından bazı ölçütler vardır. Bunlar:

- Eşit mutlak fedakârlık
- Eşit oransal fedakârlık
- Minimum (en az toplam) fedakârlık

Doğru cevap B seçeneğidir.

13. Tobin vergisi, uluslararası kısa vadeli sermaye akımlarının özellikle gelişmekte olan ülkelerde yaratma potansiyelinin olduğu finansal krizleri önlemek için her bir işlemde bir birimlik işlem vergisinin alınma usulüne dayanan ve temel amacı kısa dönemli ve spekülatif yabancı para akımlarını caydırmak olan işlem vergileridir. Ramsey vergileri ise iktisadi etkinlik kaybını en aza indirecek mal vergileridir.

Doğru cevap C seçeneğidir.

14. Kaynak teorisine göre bir gelirin vergilendirilebilmesi için gelirin sürekli bir nitelik gösterebilmesi yani belirli zamanlarda sürekli olarak elde edilmesi gerekir. Bu görüşe göre; piyango ikramiyeleri, veraset ve intikal sonucu elde edilen gelirler gibi devamlılık arz etmeyen gelirler vergilendirme kapsamına alınmayacak ancak ücret, menkul ve gayrimenkul sermaye iratları gelir olarak kabul edilip vergilendirebilecektir.

Doğru cevap E seçeneğidir.

15. Vergiyi doğuran olay, verginin konusu ile verginin mükellefi arasında ilişkinin ortaya çıkmasıdır. Vergiyi doğuran olay gerçekleştiği takdirde, vergi yükümlülüğü doğacak; böyle bir olay ortaya çıkmadığı sürece o vergi ile ilgili mükellefiyetten söz edilemeyecektir. O hâlde vergilemede vergiyi doğuran olay gerçekleşmediği sürece takdir komisyonunca matrah belirlenmesi yoluna gidilemez.

Doğru cevap E seçeneğidir.

16. Tarh ve tebliğ eden verginin ödenecek aşamaya gelmesine verginin tahakkuku adı verilir. Tahakkuk işlemi aynen tarh ve tebliğ işlemi gibi idari bir işlemdir. Ancak tebliğ edilen her vergi otomatik olarak kesinleşmez. Tarh ve tahakkuk aşamaları bir arada gerçekleşmesi hariç olmak üzere vergi yükümlüsü ya da sorumlusu vergiyi kabul etmiyorsa verginin tahakkuku gerçekleşmez. Yani verginin tahakkuku davanın sonuna bırakılır ve verginin tahakkuk etmesi kesin değildir. Kesinleşme, mükellefin itiraz yollarının ve dava açma hakkının kaybolması ile birlikte gerçekleşir.

Doğru cevap D seçeneğidir.

17. Damga vergisi ve eğlence vergileri aynı anda tarh ve tahsil edilir. Ayrıca harçlar, değerli kâğıtlar vergisinde de tahakkuk tahsile bağlıdır.

Beyana dayalı tarhiyatta tahakkuk: Beyana dayalı tarhiyatta tahakkuk tarh işlemi aynı anda gerçekleşir. Tahakkuk fişinin mükellefe verilmesi ile gerçekleşir. Aynı zamanda kesinleşmesi anlamına da gelmektedir.

Kendiliğinden tahakkuk: Bazı vergiler kendiliğinden tahakkuk etmiş sayılır ve mükellefe tekrar bildirim zorunluluğu yoktur. Örneğin emlak vergisi ve MTV taşıtların kayıt ve tescilinin yapıldığı yerin vergi dairesi tarafından her yıl ocak ayında kendiliğinden tahakkuk etmiş sayılır ve mükellefe ayrıca bildirim yapılmaz.

İdarenin tek taraflı işlemlerinde tahakkuk: Verginin tebliğini takip eden 30 gün sonrasında (dava açma süresi sonunda) tahakkuk eder.

Doğru cevap E seçeneğidir.

18. Devlet faaliyetlerini ilgilendiren her türlü unsurun bütçeler içinde yer alması genellik ilkesinin gereğidir. Genellik ilkesinin 2 alt unsuru vardır:

1. Devlet faaliyetleri bütçelerde yer alırken gelir ve gider açısından birbirlerinin ardına gizlenmeyecek yani birbirinden mahsup edilerek kayıt edilmeyecektir. (Gayri safi kayıt)
2. Bütçeler yoluyla elde edilen hiçbir kamu geliri önceden ve peşinen herhangi bir kamu giderine ayırlamayacaktır. (Adem-i Tahsis)

Doğru cevap E seçeneğidir.

19. Telif edici bütçe kuramında devletin belirli sınırlar çerçevesinde, ekonomiyi buhrandan kurtarmak ve yeniden canlandırmak için bütçe açığının mali bir araç olarak kullanılması söz konusudur. Daralma süreci yaşayan bir ekonomiyi canlandırmak ve tam istihdam seviyesine ulaştırmak için devlet, özel sektör harcamalarındaki yetersizlikleri gidererek yaptığı harcamalarla buhran içindeki ekonomiyi yeniden normal seviyesine kavuşturacaktır.

Doğru cevap C seçeneğidir.

20. Düzenleyici ve denetleyici kurumların bütçesi:

- Kendi nakit idareleri bulunmaktadır.
- Kamu tüzel kişiliğine sahiptir. Kendi tüzel kişilikleri vardır.
- Hizmet üretilmez.
- Piyasa ekonomisi işleyişi için kural ve normlar oluşturur ve denetlenir.
- Sayıştay denetimine tabidir.
- Ödenek yetersizliği durumunda hazine yardımı ile tamamlanır.
- Genellik ve birlik ilkesine uyumlu değildir.

Doğru cevap C seçeneğidir.

21. Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan orta vadeli program Cumhurbaşkanlığı tarafından onaylanır ve en geç eylül ayının ilk hafta sonuna kadar Resmî Gazete'de yayımlanır. Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan orta vadeli mali plan Cumhurbaşkanlığı tarafından onaylanır ve en geç 15 Eylül'e kadar Resmi Gazete'de yayımlanır.

Doğru cevap B seçeneğidir.

22. Kurumlar Arası Ödenek Aktarımı: Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçeleri arasındaki ödenek aktarmaları kanunla yapılır. Ancak, harcamalarda tasarrufu sağlamak, dengeli ve etkili bir bütçe politikasını gerçekleştirmek üzere genel bütçe ödeneklerinin yüzde onunu geçmemek kaydıyla, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçeleri arasındaki ödenek aktarmalarına ilişkin yetki ve işlemler ile usul ve esaslar merkezî yönetim bütçe kanununda belirlenir. Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, aktarma yapılacak tertipteki ödeneğin yüzde yirmisine kadar kendi bütçeleri içinde ödenek aktarması yapabilirler. Ancak, ihtiyaç halinde yüzde yirmiyi aşan ödenek aktarma işlemlerini kurum bütçesinin başlangıç ödenekleri toplamının yüzde yirmisini geçmemek üzere yapmaya Cumhurbaşkanlığı, yılı yatırım programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projelerde değişiklik yapılması halinde değişikliğin gerektirdiği tertipler arası ödenek aktarması işlemlerinin tamamını yapmaya ise ilgili idareler yetkilidir. Kamu idarelerinin bütçeleri içinde; personel giderleri tertiplerinden, aktarma yapılmış tertiplerden ve yedek ödenekten aktarma yapılmış tertiplerden diğer tertiplere ödenek aktarılamaz. Ancak, yılı yatırım programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projelerde değişiklik yapılması halinde, aktarma yapılan tertiplerden diğer tertiplere ödenek aktarılabilir.

Doğru cevap D seçeneğidir.

23. Merkezî yönetim bütçe kanun teklifi malî yılbaşından en az yetmiş beş gün önce Cumhurbaşkanlığı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Merkezî yönetim bütçe kanun teklifine, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi sırasında dikkate alınmak üzere Cumhurbaşkanlığı tarafından;

- a) Orta vadeli malî planı da içeren bütçe gerekçesi,
- b) Yıllık ekonomik rapor,
- c) Vergi muafiyeti, istisnası ve indirimleri ile benzeri uygulamalar nedeniyle vazgeçilen kamu gelirleri cetveli,
- d) Kamu borç yönetimi raporu,
- e) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin son iki yıla ait bütçe gerçekleştirmeleri ile izleyen iki yıla ait gelir ve gider tahminleri,
- f) Mahallî idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının bütçe tahminleri,
- g) Merkezî yönetim kapsamında olmayıp, merkezî yönetim bütçesinden yardım alan kamu idareleri ile diğer kurum ve kuruluşların listesi, eklenir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştay ile Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, bütçelerini Eylül ayı sonuna kadar doğrudan Türkiye Büyük Millet Meclisine, bir örneğini de Cumhurbaşkanlığına gönderirler.

Doğru cevap E seçeneğidir.

24. İç borç $\Rightarrow$ Alındığında $\Rightarrow$ Satın alma gücü el değiştirir.

Ödendiğinde $\Rightarrow$ Ekonomiye ek bir satın alma gücü aktarır.

Dış borç $\Rightarrow$ Alındığında $\Rightarrow$ Ekonomide genişletici etki yaratır.

Ödendiğinde $\Rightarrow$ Ekonomide daraltıcı etki yaratır.

Doğru cevap D seçeneğidir.

25. Uygulamada konversiyon ile sadece yüksek faizli tahvillerin düşük faizli tahvillerle değiştirilmesi anlaşılmaktadır. Oysa konversiyon işlemi, sadece yüksek faizli tahvillerin düşük faizli tahvillerle değiştirilmesi değildir. Konversiyon borçların değiştirilmesidir. Bu durumda döviz garantili bir tahvilin bu garantiye sahip olmayan başka bir tahville değiştirilmesi de konversiyondur.

Doğru cevap D seçeneğidir.

26. Bir devletin toplam borç stoku, ilgili dönemde devletin iç borç anapara miktarı ile dış borç anapara miktarının toplamına eşittir. Borçların faizi hesaba katılmaz. Özel sektörün borç stoku hesaba katılmaz.

Doğru cevap D seçeneğidir.

27. Başa başın altında ihracat satış fiyatı nominal bedelin altında gerçekleşirken geri ödemelerde nominal bedele faiz oranı ilave edilerek hesaplanır. Faiz getirisi vade sonunda 120 ₺ olacaktır.

Gerçek faiz oranı: $120/900 = 13,3$ olur.

Doğru cevap C seçeneğidir.

28. **SEKURİTİZASYON KREDİSİ:** Teminat verilerek alınan dış kredilerdir. Sekuritizedasyon kredisi, banka portföyünde yer alan araçların gelecekte sağlayacağı nakit akımlarının teminat gösterilerek yurt dışından sağlanan fonları ifade etmektedir.

İHRACAT (EXİM) KREDİSİ: İhracat ve ithalatın finansmanı amacıyla kullanılan dış kredilerdir. İhracat Kredisi, ihracat yapacak olan ülke firmalarının ihtiyacı olan finansman ihtiyaçlarının giderilmesinde kullanılacak olan kredilerdir.

ÜLKEYE(ORJİNE BAĞLI): Kredi alınan ülkede kullanılmak zorundadır.

PROGRAM KREDİLERİ: Proje dışı krediler de denen program kredileri, proje kredileri dışındaki bütün krediler program kredisi kapsamına girmektedir ve belli bir yılın dış finansman ihtiyacını kapatmak amacıyla kullanılır. Program kredisi, proje dışı kredi diye de adlandırılır. Kalkınma programlarının gerçekleştirilmesi ve ithalatın finansmanında kullanmak amacıyla belli bir projeye bağlı olmaksızın alınan dış kredilerdir.

PROJE KREDİLERİ: Belli bir yatırım projesinin gerekli kıldığı ithalatın finansmanında kullanılmak üzere alınan kredilerdir. Diğer bir ifadeyle belirli bir yatırım projesinin gerçekleştirilmesi için alınan kredilerdir,

Doğru cevap D seçeneğidir.

29. Borcun sağlandığı piyasanın uyruğu: Bu ölçütte devlet borcunun elde edildiği piyasa dikkate alınmaktadır.

Borcun sağlandığı piyasanın uyruğu kriterinde; o ülke sınırları içinden, ister o ülke vatandaşından isterse başka bir ülke vatandaşından borç alınsın bu borç, iç borç sayılmakta; yurt dışından (ister o ülke vatandaş olsun isterse yabancı olsun) sağlanan borç ise dış borç olarak kabul edilmektedir.

Doğru cevap D seçeneğidir.

30. Zirai kazançta yapılacak vergi kesintisi zirai mahsüllerde %4, hayvansal ürünlerde ise %2'dir. Ancak tarım borsasına kayıtlı olduğunda vergi kesintisinde %50 oranında indirim yapılır. Bu durumda çiftçi, satışı ticaret borsasında yaptığı zirai mahsulü için %4 yerine %2 stopajla vergilendirilir.

Dolayısıyla $200 \text{ TL} \times \%2 = 4 \text{ TL}$ vergi kesintisi yapılır.

Doğru cevap B seçeneğidir.

31. Tek işverenden alınmış olan ve kaynakta vergilendirilen ücretlerin tutarı ne olursa olsun beyan edilmesi gerekmemektedir. Birden fazla işverenden ücret alınması hâlinde, birden sonraki işverenden alınan ücretlerin toplamı gelir vergisi tarifesinin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı aşmıyorsa tamamı kaynakta vergilendirilmiş ücretler için de beyanname verilmesine gerek yoktur. Ancak tarifenin ikinci dilimi tutarını aşarsa ücretler için beyanname verilmesi yoluna gidilir.

Doğru cevap E seçeneğidir.

32. Gerçek usulde ticari kazancın tespitinde indirilmesi kabul edilmeyen giderler şunlardır:

- İşletme sahibi ile eşinin ve çocuklarının işletmeden çektikleri paralar veya ayın olarak aldıkları diğer değerler
- İşletme sahibinin işletmeye koyduğu sermaye için yürütülecek faizler
- Transfer edilen veya dağıtılan örtülü kazançlar
- Şahsi cezalar
- Alkol, alkollü içkiler, tütün ve tütün mamullerine ait ilan ve reklam giderleri
- Kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye kayıtlı ancak işletmenin esas faaliyet konusu ile ilgili olmayan araçların giderleri ile amortismanları
- Basın, radyo ve televizyon yayınlarından doğacak maddi ve manevi zararlar nedeniyle ödenen tazminatlar
- Yurt dışında yayın yapan radyo ve televizyonlara verilen reklam giderleri

Doğru cevap D seçeneğidir.

33. Şans oyunları ile gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde %20 oranında veraset ve intikal vergisi uygulanması gerekmektedir. Veraset yoluyla intikallerde oran %1–%10 arasında, ivansız intikallerde ise %10–%30 arasında artan oranlıdır.

Doğru cevap B seçeneğidir.

34. Vergi ziyaı suçu, mükellefin vergilendirmeyi ilgilendiren ve hüküm ifade eden hususları yerine getirmemesi ya da eksik yerine getirmesi ile ilgili bir fiildir. Bu durumda vergi eksik tahakkuk ettirilmiş ya da haksız yere geri verilmiştir. Ömekte elde edilen gayrimenkul sermaye iradının vergi dairesinin bilgisi dışında tutulması vergi ziyasına sebep olmuştur. Bu durumda ziya uğratılan verginin bir katı kadar para cezası uygulanır.

Doğru cevap A seçeneğidir.

35. Uygulanan vergi cezalarının;

- Cezaya karşı vergi mahkemesinde dava açılmışsa dava süresinin bittiği tarihten,
- Cezaya karşı dava açılmışsa vergi mahkemesi kararı üzerine vergi dairesince düzenlenecek ihbarnamenin ilgiliye tebliğ tarihinden

başlayarak bir ay içinde ödenmesi gerekmektedir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

36. Tahsil zaman aşımını kesen hâller:

- Ödeme
- Haciz takibi
- Cebren tahsil ve takip sonunda yapılan tahsilat
- Ödeme emri tebliği
- Mal bildirmesi
- Mal edinme ve mal ortalamalarının bildirilmesi
- Kamu alacağının teminata bağlanması
- Yargı kuruluşlarınca bozma ya da icranın ertelenmesi kararlarının verilmesi
- Kamu alacağının özel kanunlara göre ödenmek üzere başvurusunda bulunulması veya ödeme planına bağlanması

Bu durumda önceden işlenmiş olan süre silinir. Kesilme nedeni ortadan kalktıktan sonra izleyen takvim yılının başından itibaren zaman aşımı süresi yeniden başlar.

Doğru cevap E seçeneğidir.

37. Yapısal enflasyon; arz katılığıının yüksek olması, enerji darboğazı, tarımın doğal koşullara aşırı bağlı olması, katı sendikacılık, verimsiz çalışan finans sektörü gibi ekonominin yapısal sorunlarından kaynaklanan enflasyondur. Aşırı talep artışı talep enflasyonuna sebep olur.

Doğru cevap E seçeneğidir.

38. Klasik maliyecilere göre tam dışlama etkisi vardır. Yani devletin borçlanma yoluyla finanse ettiği kamu harcamaları toplam talep düzeyini artıramaz çünkü ekonomi daima tam istihdam düzeyindedir. Kamu harcamalarındaki bir artış, piyasa faizlerini artırarak özel yatırımlarda aynı miktarda bir azalışa yol açar. Dolayısıyla toplam talep miktarı değişmez, sadece toplam talebin bileşeni değişir. Yani kamu harcamaları artar, özel harcamalar düşer. Dolayısıyla maliye politikası gelir, üretim ve istihdam düzeyini artıramaz.

Doğru cevap A seçeneğidir.

39. Rasyonel bekleyişler varsayımı ilk kez John F. Muth tarafından ortaya atılmıştır. Bu varsayıma göre kişilerin bugünkü davranışlarını belirleyen temel faktör gelecekle ilgili rasyonel bekleyişlerdir. Kişiler ellerindeki bütün bilgi setini kullanarak geleceğe ilişkin bekleyişlerini şekillendirirler. Dolayısıyla kişiler beklentilerinde sürekli ve sistematik hatalar değil, sistemli olmayan kısa dönemli hatalar yapacaklardır.

Doğru cevap C seçeneğidir.

40. Bir ekonomideki otomatik stabilizatörler;

- Vergi hasılatındaki otomatik değişme (artan oranlı vergileme)
- İşsizlik sigortası ve yardımlar
- Tarımsal desteklemeler
- Otomatik bütçe açığı veya fazlası
- Kurum ve aile tasarrufları
- Stoklardaki artış ve azalışlardır.

Doğru cevap B seçeneğidir.

Bu testte 40 soru vardır.

1. Süreklilik kavramı, işletmelerin faaliyetlerini bir süreye bağlı olmaksızın sürdüreceğini ifade eder. Bu nedenle işletmenin devamlılığı, sahiplerinin ya da hissedarlarının yaşam süreleriyle bağlı değildir. İşletmenin sürekliliği kavramı maliyet esasının temelini oluşturur. İşletmeler hiç batmayacakmış gibi faaliyetlerini sürdürür ve kayıtlarını da bu esasa göre yaparlar. İşte bu sebepten varlıklar tasfiye değeri ile değil de ilgili değerlendirme ölçüleri ile değerlendirilir. Süreklilik kavramı "Maliyet Esasının" temelidir. I. Doğru
- Muhasebe politikalarını değiştirmeden "her yıl" uygulamak (reeskont hesaplama, amortisman ayırma gibi.) Tutarlılık kavramı gereği iken herhangi bir nedenle bu uygulamalarda yöntem değiştirmek ve bu yöntemi dipnotlarda sebep ve sonuçlarıyla açıklamak Tam Açıklama kavramı gereğidir. II. Doğru
- Kesin mizanda sadece bilanço hesapları kalan verir. Gelir tablosu hesapları da kesin mizanda yer alır ancak KALAN VERMEZ. Kesin mizanda borç kalanı veren AKTİF HESAPLAR, alacak kalanı verenler ise PASİF HESAPLARDIR. III. Doğru
- Gelir ve gider hesapları **690 Dönem Kârı veya Zararı** Hesabına devredilerek kapatıldığından kesin mizanda kalan vermezler. IV Yanlış
- *İşletme kendi ortağına, iştirakine, bağlı ortaklığına, **personeline** "ticari mal" satışı yaparsa; bunlardan kaynaklanan alacağını **12 Ticari Alacaklarda** izler; 13 Diğer Alacaklarda değil!
- Doğru cevap C seçeneğidir.**

2. 242. İŞTİRAKLER HESABI
- İşletmenin doğrudan veya dolaylı olarak diğer şirketlerin yönetimine ve ortaklık politikalarının belirlenmesine katılmak üzere edindiği hisse senetleri veya ortaklık paylarının izlendiği hesaptır. İştirak edilen ortaklıklarda iştirak ilişkisinden bahsedebilmek için sermaye payı dikkate alınmaksızın sahip olunan oy hakkı veya yönetime katılma hakkının en az %10 oranında olması gerekir.
- Kısaca ifade etmek gerekirse; bir şirketin sermayesinin en az %10, en fazla %50'sine kadarki hisse senetleri bir yıldan fazla sürede elde tutmak amacıyla alındığında işletme bu hesabı kullanır.
- Diğer seçeneklerin tamamı kısa vadeli (bir yıldan kısa süre için) hesaplarda izlenen (geçici yatırım amacıyla) hesaplardır.
- Doğru cevap D seçeneğidir.**

3. İşletmenin düzenlediği bilançolarda (açılış ya da kapanış) yer alacak hesapların bilanço hesapları olması gerekir. Bilanço hesapları ise Tekdüzen Hesap Planında kod numarası 100 – 599 numaralı hesaplardır.
- MDV Yeniden Değerleme Artışları → 522
- Borç Senetleri Reeskontu → 322
- Araştırma ve Geliştirme Giderleri → 263 / 750
- Maliyet Giderleri Karşılığı → 373
- Amortismanlar ve Tükenme Payları → 796
- Görüldüğü gibi, Amortismanlar ve Tükenme Payları hesabı bir bilanço hesabı değil; 7/B grubu maliyet hesabıdır.

Doğru cevap E seçeneğidir.

4. **Dönemsellik Kavramı:** İşletmenin sürekliliği kavramı uyarınca sınırsız kabul edilen ömrünün belli dönemlere bölünmesi ve her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanmasıdır. Gelir ve giderlerin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmesi, hasılat, gelir ve kârların aynı döneme ait maliyet gider ve zararlar karşılaştırılması bu kavramın gereğidir.

Muhasebe sisteminde bu dönem genellikle bir yıldır. En uzun dönem bir takvim yılıdır. 12 aydır. 01 Ocak'ta başlar, 31 Aralık'ta biter. Her dönemin sonunda dönem kapatılır, envanter yapılır ve mali tablolar hazırlanır; kısacası işletmenin faaliyet sonuçları ortaya çıkar. Buna göre devlet vergi, ortaklar kâr payı, işletme yedek olarak ayrılan kısmı bünyesine katar. Dönem uzunlukları işletmeden işletmeye farklılaşabilir. 1 aylık, 3 aylık, 6 aylık, 1 yıllık dönemler seçilmişse her dönem sonunda bilanço ve gelir tablosu hazırlanabilir.

* Gelecek Aylara Ait Gider, Gelecek Yıllara Ait Gider, Gelir Tahakkukları; Gelecek Aylara Ait Gelir, Gelecek Yıllara Ait Gelir, Gider Tahakkukları gibi Bilanço hesaplarının kullanılması bu kavram gereğidir. (*vadeye göre sınıflandırma ve tahakkuk esasına göre kayıt*)

* Ayrıca Reeskont Faiz Giderleri, Reeskont Faiz Gelirleri, Genel Yönetim Giderleri, Birikmiş Amortisman hesaplarının kullanılması da yine bu kavram gereğidir. (Dönem sonu Reeskont ayırma)

Değeri düşen menkul kıymetlere karşılık ayrılması, "İhtiyatlılık" kavramı gereğidir.

Doğru cevap E seçeneğidir.

5. Piyasadaki her değişikliğe göre işletme varlıklarının değerinin muhasebe kayıtlarında değiştirilmesi mümkün değildir. Bunun yerine değişmez nitelikteki maliyet esası kabul edilir. Para değerindeki değişmelerin maliyet değerini anlamsız hâle getirdiği durumlarda maliyet değeri, o günün para değeri üzerinden yeniden belirlenebilir.

Doğru cevap E seçeneğidir.

6. Sosyal sorumluluk kavramı, muhasebe uygulamalarının yürütülmesinde ve mali tabloların düzenlenmesi ve sunulmasında belli kişi veya grupların değil; tüm tarafların çıkarlarının dikkate alınmasını gerektirir. İşletme yönetiminin dönem kârını olduğundan düşük göstermek suretiyle az vergi ödemesi, işletme çıkarlarını ön plana aldığını ancak verginin alacaklısı olan vergi idaresinin çıkarlarını gözletmediğini ortaya koyar. Bu durum da sosyal sorumluluk kavramına aykırı davranıldığını gösterir.

Doğru cevap C seçeneğidir.

7. • Duran varlıklar için yapılan avans ödemelerinde 259/269 Verilen Avanslar hesabı kullanılır. Her iki hesap da aktif tarafta olduğundan aktif; önce 100 lira azalır, sonra 100 lira artar ve bilanço toplamı değişmez.

_____ / _____	
VERİLEN AVANSLAR	100
KASA	100
_____ / _____	

- Kiraya verilen Duran varlıklar için alınan depozito tahsilatlarında 326 Alınan Depozito ve Teminatlar hesabı kullanılır. Her iki hesap da farklı tarafta olduğundan aktif 100 lira artarken pasif 100 lira artar ve bilanço toplamı 100 lira artar.

_____ / _____	
KASA	100
ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	100
_____ / _____	

- Bir işin gördürülmesi için verilen avans ödemelerinde 195 İş Avansları hesabı kullanılır. Her iki hesap da aktif tarafta olduğundan aktif; önce 100 lira azalır, sonra 100 lira artar ve bilanço toplamı değişmez.

- Bir işin gördürülmesi için verilen avans ödemelerinde 195 İş Avansları hesabı kullanılır.

_____ / _____	
İŞ AVANSLARI	100
KASA	100
_____ / _____	

- Önceki kayıt budur. Fakat ilgili seçenekte avansın kapatılması işlemi sorulmaktadır.

_____ / _____	
KASA	20
TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	80
İŞ AVANSLARI	100
_____ / _____	

- Her üç hesap da aktif tarafta olduğundan aktif; önce 100 lira azalır, sonra 20+80 lira artar ve bilanço toplamı değişmez.
- Kiralık olarak kullanılan Duran varlıklar için verilen depozito ödemelerinde 126 Verilen Depozito ve Teminatlar hesabı kullanılır. Verilen depozito yandığında aşağıdaki kayıt yapılır;

_____ / _____	
DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR	100
VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	100
_____ / _____	

- 126- hesap dolayısıyla Aktif 100 lira azalırken, pasif taraf oluşan bu zararın etkisiyle 100 lira azalacaktır ve bilanço toplamı 100 lira azalacaktır.
- Bir personelin ihtiyacına binaen, maaşından mahsup edilmek üzere verilen avans ödemelerinde 196 Personel Avansları hesabı kullanılır. Her iki hesap da aktif tarafta olduğundan aktif; önce 100 lira azalır, sonra 100 lira artar ve bilanço toplamı değişmez.

_____ / _____	
PERSONEL AVANSLARI	100
KASA	100
_____ / _____	

Doğru cevap D seçeneğidir.

8. 2015 Yılı Tahvil İhracı;

100 KASA	546.000
408 MENKUL KIYMET İHRAÇ FARKLARI	54.000
405 ÇIKARILMIŞ TAHVİLLER	600.000

2015 Yılı Dönem Sonu;

2015 yılı dönem sonunda 2015 yılına isabet eden bir aylık tahvil üzerindeki faiz yükü finansal tablolara Finansman Gideri olarak yansıtılır. Fakat finansman giderinin yansıtılmasında (varsa) ek olarak Menkul Kıymet İhraç Farkı hesabındaki tutarın ilgili döneme isabet eden kısmı Finansman Giderine dönüştürülür.

$54.000 * 1 \text{ ay} / 18 \text{ ay} = 3.000$ bulunur.

308 MENKUL KIYMET İHRAÇ FARKLARI	3.000
408 MENKUL KIYMET İHRAÇ FARKLAR	3.000

** Önce 408'deki miktardan bir aylık kısım 308'e aktarılır. Sonra 308 aşağıdaki şekilde kapatılır:

1 aylık faiz yükü: $600.000 * 0,10 * 1/12 = 5.000$ bulunur.

780 FİNANSMAN GİDERLERİ	8.000
308 MENKUL KIYMET İHRAÇ FARKLARI	3.000
381 GİDER TAHAKKUKLARI	5.000

*** Uzun vadeli borçlanmalarda Menkul Kıymet İhraç farkı hesabındaki tutar dönem sonlarında (31.12) te-kabül eden kısım kadar 780'e aktarılır. Kısa vadeli / bir dönemi aşmayan borçlanmalarda ise vade sonunda 780'e direkt aktarılır.

2016 Yılı Dönem Sonu;

2016 yılı dönem sonunda 2016 yılına isabet eden tahvil üzerindeki faiz yükü finansal tablolara Finansman Gideri olarak yansıtılır. Fakat finansman giderinin yansıtılmasında (varsa) ek olarak Menkul Kıymet İhraç Farkı hesabındaki tutarın ilgili döneme isabet eden (12 aylık) kısmı Finansman Giderine dönüştürülür.

$54.000 * 12 \text{ ay} / 18 \text{ ay} = 36.000$ bulunur.

308 MENKUL KIYMET İHRAÇ FARKLARI	36.000
408 MENKUL KIYMET İHRAÇ FARKLAR	36.000

** Önce 408'deki miktardan 308'e aktarılır. Sonra 308 aşağıdaki şekilde kapatılır.

12 aylık faiz yükü: $600.000 * 0,10 * 12/12 = 60.000$ bulunur.

Ayrıca;

2016 Dönem sonunda vadeleri bir yılın altına inen borçlar bu hesaptan 304 Tahvil Anapara Taksit ve Faizleri Hesabına aktarılır. Artık tahvil sahipleri anapara ile bir yıllık faizi işletmeden tahsil ederler. Biz kaydımızda anaparayı 304'te, 12 aylık biriken faizi 381'de gösteririz. Bununla beraber 408 hesapta kalan ihraç farkları da vadesi bir yılın altına indiğinden 308 hesaba aktarılır.

1. Finansman Gideri kaydı;

780 FİNANSMAN GİDERLERİ	96.000
308 MENKUL KIYMET İHRAÇ FARKLARI	36.000
381 GİDER TAHAKKUKLARI	60.000

2. Dönem sonu aktarma kayıtları;

405 ÇIKARILMIŞ TAHVİLLER	600.000
308 MENKUL KIYMET İHRAÇ FARKLARI	15.000
304 TAHVİL ANAPARA BORÇ-TAKSİT VE FAİZLERİ	600.000
408 MENKUL KIYMET İHRAÇ FARKLARI	15.000

**303 ve 304 hep bilanço gününde ilk kez çalışılır.

2017 Yılı 1 Nisan tahvil anapara ve faiz ödeme;

18 aylık faiz yükü: $600.000 * 0,10 * 1,5 = 90.000$ bulunur. Fakat 90.000 liralık faizin; 5.000 liralık kısmını 2015 yıl sonunda, 60.000 liralık kısmını 2016 yıl sonunda tahakkuk ettirip gider yazmıştık. (Dolayısıyla 2016 yılındaki bu kaydı da kapatmayı unutmamamız

lazım.) 2017 yılı dönem faizi (90.000 - 5.000 - 60.000) = 25.000 liradır. Açık kalan Menkul Kıymet İhraç Farkı hesabının kalanını da (54.000 – 3.000 – 36.000 = 15.000) kapatmamız gerekecektir.

Kıscası fiilî olarak 600 bin anapara ve 90 bin de faiz ödememiz gerekecektir.

304 TAHVİL ANAPARA TAKSİT VE FAİZLERİ	600.000
780 FİNANSMAN GİDERLERİ	40.000
381 GİDER TAHAKKUKLARI	65.000
308 MENKUL KIYMET İHRAÇ FARKLARI	15.000
102 BANKALAR	690.000

Doğru cevap D seçeneğidir.

9. Bilançonun aktifinde yer alan hesaplar, en likit değerden en az likit değere doğru sıralanmıştır.

Diğer bir anlatımla varlıklar, azalan likidite durumuna göre sıralanmıştır. Bilançonun pasifindeki hesaplar ise en kısa vadede ödenecek olandan başlayıp en uzun vadede ödenecek olanlara doğru sıralanmıştır.

Bu tür hesaplarda sıralama yapabilmek için hesapların kod numarasını biliyor olmak ya da TDHP'de hangi grupta olduğunu bilmek sorunun çözümünü kolaylaştırır.

- I. Diğer Stoklar → 157
- II. Gelir Tahakkukları → 181
- III. Ortaklardan Alacaklar → 131
- IV. Verilen Avanslar → 259 / 269 / 279
- V. Şüpheli Ticari Alacaklar → 128

Buna göre, sıralama V, III, I, II ve IV şeklinde olur.

Doğru cevap D seçeneğidir.

10. Öncesinde müşteriden alacak doğmuş. Aşağıdaki gibi bir kayıt yapılmıştır.

ALICILAR

YURT İÇİ SATIŞLAR
HESAPLANAN KDV

Doğduğunda borçlu çalışan bu hesap (alıcılar) kapatırken alacaklı çalışır. Kapatılması alacağın tahsili anlamındadır. Bu tahsilde nakdin yanı sıra çek ve senet alınmıştır.

Doğru cevap E seçeneğidir.

11. **Yasal Yedekler:** Kanun hükümleri uyarınca ayrılan yedeklerin izlendiği hesaptır.

Statü Yedekleri: Ana sözleşme hükümleri gereğince ayrılan yedeklerin izlendiği hesaptır.

Olağanüstü Yedekler: Genel kurul kararı ile ayrılan yedeklerin izlendiği hesaptır.

2017 dönemin kârı önceki dönemin kârıdır. Dolayısıyla 590 Dönem Net Kârı Hesabındaki tutar, 2018 yılı başında 570 numaralı hesaba aktarılmış olmalıdır. Kaydı;

590 DÖNEM NET KÂRI	42.000
570 GEÇMİŞ YILLAR KÂRLARI	42.000

Bu nedenle kar dağıtım kaydında Dönem Net Kârı hesabının olması mümkün değildir.

Genel kurul sonrası ibra olan yönetim ve faaliyet sonuçlarından sonra Kâr dağıtımı yapılır.

GEÇMİŞ YILLAR KÂRLARI	42.000
YASAL YEDEKLER	5.000
STATÜ YEDEKLERİ	3.000
OLAĞANÜSTÜ YEDEKLER	2.000
ORTAKLARA BORÇLAR	32.000

Doğru cevap E seçeneğidir.

12. A ve B seçeneklerindeki KDV hesapları her ay kapatıldığı için, D seçeneğindeki Yurt içi Satışlar hesabı sadece Gelir Tablosu hesabı olduğu için, E seçeneğindeki gibi alıştan iade diye bir hesap olmadığı için bilançoda yer almaz.

Doğru cevap C seçeneğidir.

13. İşletme yanlışlıkla satıcılara yapılan 2.500 liralık ödenimin Banka Kredileri hesabına aldığına göre aşağıdaki kaydı yapmıştır:

BANKA KREDİLERİ	2.500
KASA	2.500

Bu kaydı düzeltmek için; Banka kredileri hesabını kapatıp satıcıları borçlandırmak yeterli olacaktır.

SATICILAR	2.500
BANKA KREDİLERİ	2.500

Envanter sonrası Banka kredileri hesabının

(8.500 – 7.000 = 1.500) olan bakiyesi; envanter işlemleri sırasındaki düzeltme ile 8.500 – 9.500 = -1.000 alacaklı olarak gerçekleşmiştir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

14. İlgili duran varlık iz bedel ile izlendiği için faydalı ömrü bitmiş ve amorti edilmiştir. Bu durumda;

- Normal şartlarda kapasite artırıcı giderler, varlığın kalan ömrü içinde amorti edilir. Varlık amorti edildikten sonra yapılmışsa gider yazılır.
- Kullanım süresini artırıcı giderler varlığın uzayan (yeni) ömrü içinde amorti edilir. Varlık amorti edildikten sonra yapılmışsa maliyete eklenir. Amortisman yöntemi değişmez.

İlkeleri doğrultusunda; yapılan boya işlemi gider, kasa genişletmesi kapasite artırıcı gider ve motor – şanzıman yenilemesi de kullanım süresini artıran bir giderdir. Dolayısıyla yapılan 500 + 1.000 liralık harcama kamyon amorti edildiği için gider yazılacak ve yenileme işlemi de maliyete eklenip 5 yıl içinde amorti edilecektir.

Not: İz bedel ile izlenmeseydi kasa genişletme varlığı maliyetine eklenirdi.

TAŞITLAR	5.000
PAZARLAMA, SATIŞ DAĞITIM GİDERLERİ	1.500
KASA	6.500

Dönem sonunda;

5.000 TL/5 yıl = 1.000 TL amortisman tutarındır.

PAZARLAMA, SATIŞ DAĞITIM GİDERLERİ	1.000
BİRİKMIŞ AMORTİSMANLAR	1.000

Doğru cevap C seçeneğidir.

15. MAL NOKSANLIĞININ TESPİTİ VE ARAŞTIRILACAK OLMASI;

197 SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI	5.000
153 TİCARİ MALLAR	5.000
654 KARŞILIK GİDERLERİ	5.000
199 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR KARŞILIĞI	5.000

Yukarıdaki kayıta mal gerçek hayatta yani depoda (stokta) yoktur. Mal kaybolduğunda veya çalındığında bedel, varsa, sorumlusundan tahsil edilir. Sorumlusu yoksa bedel zarar yazılır ancak Kanunen Kabul Edilmeyen Giderdir. Yani devlet gider kabul etmez. Fakat noksanlığın sebebi araştırılacaksa, bunun için karşılık ayrılacaksa ve "Varlıklardaki noksanlık, fazlalıktan çoksa" yine "199 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR KARŞILIĞI" hesabı kullanılır. Söz konusu varlıklar kasa, stok, maddi duran varlık gibi hesaplardır.

Doğru cevap E seçeneğidir.

16. Daha önce tamamı için karşılık ayrılan 5.000 liralık stok noksanlığı için yapılmış kayıt;

197 SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI	5.000
153 TİCARİ MALLAR	5.000
654 KARŞILIK GİDERLERİ	5.000
199 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR KARŞILIĞI	5.000
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	5.000
199 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR KARŞILIĞI	5.000
197 SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI	5.000
644 KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR	5.000

İstenen kayıt;

Noksanlığın nedeni bulunduğu 197 numaralı hesap alacaklandırılarak kapatılır ve önceki yıl ayrılan karşılık kadar gider yazıldığı için cari yılda 644 hesap aracılığıyla gelir yazılarak yok edilir.

Doğru cevap A seçeneğidir.

17. İşletme sermaye payı : $60.000 / 200.000 = \% 30$ bulunur ve İştirakler hesabı kullanılır.
DAĞITILAN KÂR : $25.000 (50.000 \times 0,50)$
İşletme payına düşen : $25.000 * 0,30 = 7.500$ bulunur.
İştirakin kâr etmesi ve bu kârın belli bir kısmının dağıtılacağına kararının alınması;

242 İŞTİRAKLER	7.500
640 İŞTİRAKLERDEN TEMETTÜ GELİRLERİ	7.500

*** Gelir hesabı, gelir tablosu aracılığıyla dönem sonu sonuç hesaplarına aktarılır. İştirakler hesabı da ilgili kar payı tahsil edildiğinde aynı miktar kadar kapatılır.

İştirakin kar payını dağıtması ve işletmece bunun tahsili:

102 BANKALAR	7.500
242 İŞTİRAKLER	7.500

Doğru cevap C seçeneğidir.

18. • İştirakin zarar etmesi:

İşletme sermaye payı : $60.000 / 200.000 = \% 30$ bulunur ve İştirak hesabı kullanılır.

ZARAR : 15.000

İşletme payına düşen : $15.000 * 0,30 = 4.500$ bulunur.

659 DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR	4.500
242 İŞTİRAKLER	4.500

İştirakin sermayesi ile birlikte elde ettiği kârı, kârın dağıtılan kısmını, katlanılan zararı ortaya koyalım. Çıkan tutarın %30'unu da işletmeye ait kısım olduğunu gösterelim.

SERMAYE : +200.000

1.YIL KÂR : +50.000

DAĞITILAN : -25.000 ($50.000 \times 0,50$)

225.000 TL ilk yıl sonu İştirak sermayesi

2.YIL ZARAR : -15.000

210.000 TL ikinci yıl sonu İştirak sermayesi

İşletme payı : $210.000 \times 0,30 = 63.000$ TL bulunur.

İştirakler hesabından gidilirse;

İşletme sermaye payı : $60.000 / 200.000 = \%30$ bulunur ve İştirak hesabı kullanılır.

DAĞITILAN KÂR : $25.000 (50.000 \times 0,50)$

İşletme payına düşen : $25.000 * 0,30 = +7.500$

bulunur.

ZARAR : 15.000

İşletme payına düşen : $15.000 * 0,30 = -4.500$

bulunur.

$60.000 + 7.500 - 4.500 = 63.000$

Son bakiye – ilk bakiye = $63.000 - 60.000$

= 3.000 TL'dir.

Doğru cevap D seçeneğidir.

19. Kaydı:

_____ / _____	
120 ALICILAR	11.550
600 YURT İÇİ SATIŞLAR	10.000
391 HESAPLANAN KDV	1.000
100 KASA	550
_____ / _____	

Nakliye gideri alıcıya ait olduğundan işletme ödediği KDV dâhil 550 lirayı müşterisinin cari (veresiye) hesabına kaydetmiştir.

Doğru cevap A seçeneğidir.

20. "Aralıklı Envanter Yönteminde" belirli aralıklara ya da dönem sonlarında sayılarak bulunan "Dönem sonu mal mevcudu"nın 153 Ticari mal hesabının borç kalanından düşülmesi ile "Satılan Ticari Malların maliyeti" hesaplanır.

Doğru cevap C seçeneğidir.

21.

_____ / _____	
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	200.000
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	800.000
252 BİNALAR	1.000.000
_____ / _____	

Bu sırada yeni bina inşası için yapılan harcamalar da 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabında aktifleştirilecek, inşaat tamamlanıp kullanılmaya başlandığında ise 258 hesapta biriken maliyetler 252 Binalar hesabına devredilecek ve amortisman tabi tutulmaya başlanacaktır.

_____ / _____	
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	45.000
100 KASA	45.000
_____ / _____	

Hurda satışları ile ilgili olarak

_____ / _____	
100 KASA	5.000
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	5.000
_____ / _____	

258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR

200.000	5.000
45.000	
245.000	5.000

Borç kalanı = 240.000

Doğru cevap E seçeneğidir.

22.

	Net Defter Değeri	Ayrılan Amortisman	Oran
2014	50.000	10.000	0,20 (1/5)
2015	40.000	8.000	0,20 (1/5)
2016	32.000	4.000	0,12,5 (1/8)
2017	28.000	4.000	0,12,5 (1/8)

Amortisman oranı = 1/Ekonomik ömür * 2 = 1/5

Ekonomik ömrü 10 yıl olduğu için %10 oranında normal amortisman ayrılacaktır. Bu durumda azalan bakiyeler yöntemine göre %20 oranında ayrılacak amortisman tutarı;

2014 yılı için : 50.000 * 0,20 = 10.000

2015 yılı için : (50.000 – 10.000) * 0,20 = 8.000 bulunur.

2016 yılında net defter değeri 50.000 – 10.000 – 8.000 = 32.000 bulunur. Bu tutar normal yöntemine geçildiğinden 8 yılda ve eşit tutarda itfa edilecektir. 2016 yıl sonunda da 32.000 / 8 = 4.000 ayrılacak ve 2017 yılı başında 28.000 lira net defter değeri olacaktır.

Doğru cevap B seçeneğidir.

23. 529 DİĞER SERMAYE YEDEKLERİ HESABI

Sermaye yedekleri hesap grubu içerisinde sayılanların dışında kalan diğer sermaye yedeklerinin izlendiği hesaptır. **Primli ihraç edilen borçlanma belgelerinde, satış fiyatı ile nominal fiyat arasındaki olumlu farklar bu hesapta izlenir.** İştirak, bağlı ortaklık gibi işletmece ortak olunan şirketlerin yedek akçelerini sermayelerine eklemeleri hâlinde işletmenin payına isabet eden kısım için de kullanılır.

Hesap İşleyişi: Sermaye yedekleri hesabın alacağına kaydedilir. Bu tutarların sermayeye ilavesi veya başka amaçlarla kullanılması durumunda ilgili hesaplara borç olarak kaydedilir.

Gelir ortaklığı senedi 306 nolu hesabın alacağında izlenir.

_____ / _____	
102 BANKALAR	110.000
306 ÇIKARILMIŞ DİĞER MENKUL KIYMETLER	100.000
529 DİĞER SERMAYE YEDEKLERİ	10.000
_____ / _____	

Doğru cevap E seçeneğidir.

24. Fiyatların düşüş eğilimine örnek:
₺
5
4
3
2

Üretim maliyetin yüksek çıkması isteniyorsa 5, 4 ₺'den üretime sevk gerekir. Tarih verilmesine bile sıralı olan bu durumda "ilk giren ilk çıkar yöntemi" kullanılır.

Doğru cevap A seçeneğidir.

25. KAYNAKTA KESİNTİ (STOPAJ) YAPILAN GELİRLER:

Faiz Gelirleri : 642 Faiz Gelirleri hesabı kapsamında

Kira Gelirleri: 649 Diğer Olağan Gelir ve Karlar hesabı kapsamında

Temettü Gelirleri : 640 İştiraklerden Temettü Gelirleri hesabı

Menkul Kıymet Sermaye İradı: 645 Menkul Kıymet Satış Karları hesabı kapsamında (istisna kapsamında değilse)

IV. Öncülde verilen bilgi bir borçlanma aracı olan tahvil ile ilgili olduğundan faiz geliri değil, gideri söz konusu olabilir. Bu durum da bizim açımızdan peşin ödenen verginin konusunu oluşturmaz.

Doğru cevap E seçeneğidir.

26. Devamlı Sermaye = Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar + Öz Kaynaklar

Bir işletmenin devamlı sermayesinde değişiklik meydana gelebilmesi için ya uzun vadeli yabancı kaynaklarında ya öz kaynaklarında ya da her ikisinde birden artış veya azalış olmalıdır.

Bu bilgiye göre, sırasıyla seçeneklerde yer alan bilgileri analiz edelim:

Hisse senedi ihraç edilmesi: Bu durumda işletmenin öz kaynakları artar. Dolayısıyla devamlı sermaye artar.

Yenileme amacıyla maddi duran varlık satışı: Bu durumda elde edilen kâr tutarı kadar öz kaynaklar (549 Özel Fonlar hesabı) artar. Dolayısıyla devamlı sermaye artar.

Mal alımı için uzun vadeli borç senedi verilmesi: Bu durumda işletmenin uzun vadeli yabancı kaynakları artar. Dolayısıyla devamlı sermaye artar.

Tahvil satın alınması: Bu durumda işletmenin dönen varlıklarını oluşturan unsurlar arasında değişim olur. Eğer soruda "tahvil satın alınması" ifadesi yerine "tahvil ihraç edilmesi" olsaydı o zaman uzun vadeli yabancı kaynaklarda artış olacaktı. Dolayısıyla devamlı sermaye değişmez.

İşletmenin dönemi net kârla kapatması: Bu durumda işletmenin öz kaynakları (590 Dönem Net Kârı hesabı) artar. Dolayısıyla devamlı sermaye artar.

Doğru cevap D seçeneğidir.

27. Net çalışma (işletme) sermayesi (NİS), bir işletmenin dönen varlıklarının kısa vadeli borçlarını aşan kısmı olup işletmenin faaliyetlerini sürdürebilme yeteneğini gösterir.

NİS = Dönen Varlıklar – Kısa Vad. Yab. Kay.

Yukarıdaki formül sonrası çıkan tutar "pozitif" ise bu tutar "net işletme sermayesini" gösterir. Sonuç "negatif" ise bu tutar kadar "net işletme sermayesi noksanlığı" var demektir.

Bir işletmenin net işletme sermayesinde değişiklik meydana gelebilmesi için ya sadece dönen varlıklar toplamının artması veya azalması ya da sadece kısa vadeli yabancı kaynaklar toplamının artması veya azalması gerekir. Dolayısıyla, dönen varlıklar ile kısa vadeli yabancı kaynaklar toplamı aynı tutarda artar veya azalırsa ya da dönen varlıklar kısa vadeli yabancı kaynaklar toplamını oluşturan unsurların kendi içinde meydana gelen değişimler net işletme sermayesinde herhangi bir değişikliğe neden olmaz. Bu bilgilere göre, sırasıyla seçeneklerde yer alan bilgileri analiz edelim:

İşletmenin daha önce almış olduğu çeki bankadan tahsil etmesi: Bu durumda sadece dönen varlıkları oluşturan unsurlar (101 Alınan Çekler hesabı) azalırken 100 Kasa hesabının artması arasında bir değişim olacaktır. Sonuç olarak bu işlem nedeniyle net işletme sermayesi değişmeyecektir.

İşletmenin satıcılara olan borcuna karşılık kayıtlı demirbaşını vermesi: Bu durumda işletmenin kısa vadeli yabancı kaynakları ile duran varlıkları karşılıklı olarak azalacaktır. Sonuç olarak kısa vadeli borçların azalması nedeniyle net işletme sermayesi artacaktır.

İşletmenin bir şirkete iştirak etmek için banka hesabından ödeme yapması: Bu durumda işletmenin dönen varlıkları azalacak, duran varlıkları artacaktır. Sonuç olarak bu işlem nedeniyle net işletme sermayesi azalacaktır.

İşletmenin nakit olarak arazi ve arsa alması: Bu durumda işletmenin dönen varlıkları azalırken duran varlıkları artacaktır. Sonuç olarak bu işlem nedeniyle net işletme sermayesi azalacaktır.

İşletmenin kısa vadeli borcuna karşılık uzun vadeli borç senedi vermesi: Bu durumda işletmenin kısa vadeli yabancı kaynakları azalırken uzun vadeli yabancı kaynakları artacaktır. Sonuç olarak bu işlem nedeniyle net işletme sermayesi artacaktır.

Doğru cevap A seçeneğidir.

28. Numaralandırılmış seçeneklerde yer verilen tanımların hangi mali analiz türüne ait olduğu aşağıdaki gibi eşleştirilir:

- İşletmenin bir dönemine ait mali tablolarında yer alan kalemlerin incelenmesine denir (**Statik Analiz**).
- Mali tablolar analizinin işletme dışındaki kişiler tarafından yapılmasına denir (**Dış Analiz**).
- İşletme faaliyetlerinin belirlenen amaçlar doğrultusunda yürütülüp yürütülmediğinin tespit edilmesi amacıyla yapılır (**Yönetim Analizi**).
- İşletmenin mevcut ortakları ile muhtemel ortaklar tarafından, işletmenin kârlılığı veya kârlılığın devamlılığı gibi nedenlerle yapılan analize denir (**Yatırım Analizi**).

Kredi analizi, işletmeye kredi sağlayan finans kuruluşları tarafından işletmenin borç ödeme gücünün ölçülmesi ve verilecek kredinin geri ödenme durumunu belirlemek amacıyla yapılan analize denir.

Numaralandırılarak verilen maddelerde kredi analizine ilişkin tanıma yer verilmemiştir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

29. Nakit (hazır değerler) oranı

$$\frac{\text{Hazır Değerler}}{\text{KVYK}} = \frac{\text{Menkul Kıymetler}}{\text{KVYK}}$$

Satışların durması ile stoklar dikkate alınamamakta, alacakların tahsil edilememesi ile de alacaklar dikkate alınamamaktadır. Geriye kalan en likit varlıklarla kısa vadeli borçların ödenme gücü ortaya konulur.

Doğru cevap A seçeneğidir.

30. "Sermaye yedeği olarak yer alan hisse senedi ihraç priminin sermayeye eklenmesi; öz kaynak içinde bir kalemin azalması, başka bir kalemin artmasıdır. Aynı yerdeki bir artış, bir azalışın etkisi yoktur.

Doğru cevap C seçeneğidir.

31. TMS – 10: Raporlama Döneminden (Bilanço Tarihinden) Sonraki Olaylar Standardının 9. maddesine göre; A, B, C ve E seçenekleri raporlama döneminden sonra düzeltme gerektiren olaylara örnektir. Çünkü ilgili seçeneklerdeki olaylar tablo okuyucular için "önemlilik ilkesi" gereği kamuoyuna açıklanması zorunlu hâllerdir.

D seçeneğindeki ifade, yatırımların raporlama dönemi sonundaki durumu ile ilgili olmayıp sonraki dönemlerde ortaya çıkan durumu yansıttığından yatırımlara ilişkin finansal tablolara alınan tutarlarda herhangi bir düzeltme yapılmaz (m. 11).

Doğru cevap D seçeneğidir.

32. Tahmin, yükleme, standart kelimeleri varsa yansıtma hesapları kullanılır. Isıtma gideri genel üretim giderleri arasında yer aldığından tahmin için 731 Genel Üretim Giderleri Yansıtma hesabı kullanılır.

Doğru cevap D seçeneğidir.

33. İlk Durumdaki Başabaş Noktası için;

Direkt İlk Madde ve Malzeme Maliyeti + Direkt İşçilik Maliyeti + Değişken Genel Üretim Maliyeti + Sabit Genel Üretim Maliyeti = Satış Fiyatı * Miktar

$$20 * x + 10 * x + 25 * x + 45.000 = 100 * x$$

$$45.000 = 45 * x$$

$$x = 1.000 \text{ birim bulunur.}$$

Son Durumdaki Başabaş Noktası için;

Direkt İlk Madde ve Malzeme Maliyeti + Direkt İşçilik Maliyeti + Değişken Genel Üretim Maliyeti + Sabit Genel Üretim Maliyeti = Satış Fiyatı * Miktar

$$20 * x + 10 * x + 25 * x + 45.000 = 70 * x$$

$$45.000 = 15 * x$$

$$x = 3.000 \text{ birim bulunur.}$$

Bu durumda başabaş noktası, miktar açısından 2.000 birim artırılmalıdır.

Doğru cevap D seçeneğidir.

34. Gider yerleri

Esas üretim gider yeri: Asıl üretim konusunu oluşturan yerlerdir. Örnek: Montaj boyama...

Yardımcı üretim gider yeri: Üretim için yan girdilerin üretildiği birimlerdir. Örnek: Elektrik santrali, buhar da-iresi...

Yardımcı hizmet gider yeri: Hizmet sunan birimlerdir. Örnek: Bakım onarım, yemekhane...

Diğer gider yerleri: Yatırım gider yerleri, üretim yerleri yönetimi gider yerleri, ar-ge gider yerleri, pazarlama satış dağıtım gider yerleri, genel yönetim gider yerleri.

Doğru cevap E seçeneğidir.

35. Fon kaynağı; aktif azalışı (–) pasif artışıdır. Borçlardaki artış, pasifi artırır.

Doğru cevap D seçeneğidir.

36. Hisse senedi ihracı sermaye artırımdır. Fon kaynağıdır. 100.000 ₺ yerine 130.0000₺'ye ihraç (satış) sonucu hem sermaye artmış hem de hisse senedi ihraç primi ortaya çıkmıştır.

Doğru cevap E seçeneğidir.

37. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, ilgili maddede Denetçiler ile Şirketler arasında zaman içinde farklı bir hukuk oluşmasın ve suistimaller olmasın diye böyle bir hüküm koymuştur. Bu noktada amaçlanan da Denetçilerin bağımsızlığıdır.

Doğru cevap C seçeneğidir.

38. Ömer;

- ✓ $10.000 \cdot \% 60 = 6.000$ lirası ile 3.000 dolar almıştır.
- Bir yıl sonunda; $3.000 \cdot a$ lira eline geçecektir.
- ✓ Kalan 4.000 lirasını da faize yatırmıştır.
- $4.000 \cdot b/100 \cdot 1$ formülünden 40b kadar faiz elde edecektir.

Bu durumda 1 yıl sonunda toplam

$4.000 + 3.000a + 40b$ nakdi bulunacaktır.

Bu denklem de amacına ulaşmışsa 20.000 TL ye eşit olmak zorundadır.

$$3.000a + 40b + 3.000 = 20.000$$

$3.000a + 40b = 17.000$ bu denklemin seçeneklerle ile eşleşmiş hali:

	Dolar cinsi	Faiz + Anapara	Toplam
A)	9.000	1.600+4.000	14.600
B)	12.000	1.200+4.000	17.200
C)	15.000	1.000+4.000	20.000
D)	10.500	2.000+4.000	16.500
E)	13.500	1.400+4.000	18.900

Doğru cevap C seçeneğidir.

39. Tartılan herhangi bir ürünün gram alış fiyatı 100 lira olsun.

Dolayısıyla alınan herhangi bir 70 gramlık ürün ($70 \text{ gram} \cdot 100 \text{ TL}$) 7.000 lira olacaktır. Fakat aynı ürünü 100 gram olarak ve %40 kar ile sattığından ($140 \text{ TL} \cdot 100 \text{ gram}$) 14.000 liraya satacaktır.

Bu durumda %100 kâr etmiş olacaktır.

Doğru cevap E seçeneğidir.

40. Önce 10.000 \$ üzerinden iç iskanto ile reeskont tutarını bulalım. Sonra 31.12'deki kurdan TL'ye çevirelim.

31.12.2017'den → 30.05.2018'e kadar; 5 ay var.

Reeskont Tutarı =

$$\frac{\text{Nominal Değer} \cdot \text{Faiz Oranı} \cdot \text{Süre}}{12.00 + (\text{Faiz oranı} \cdot \text{Süre})} = \frac{10.000 \cdot 12.5}{12.00 + (12.5)}$$

$$= 476.19 \$$$

$$\text{₺ karşılığı } 476.19 \times 3,9 = 1.857 \text{ ₺}$$

Doğru cevap C seçeneğidir.

*Kazanmak
Artık Kolay...*

KUZEY AKADEMİ YAYINLARI

Detaylı Bilgi İçin

0312 435 35 07
0549 769 69 03

Karanfil 2 Sokak No: 42 Kızılay/ANKARA Tel: 0312 435 35 07 • 0543 435 35 07

www.kuzeyakademiyyayinlari.com